

Školský vzdelávací program

**pre Odborné učilište
Učebný odbor: 3178G 03
Výroba konfekcie –
šitie bielizne a ručné techniky**

Vzdelávací program:	VP pre žiakov s MP, 31 Textil a odevníctvo
Stupeň vzdelania:	nižšie stredné odborné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	3 roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Forma štúdia:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	Spojená škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školy:	Spojená škola
Adresa :	Zimné 465, 053 23 Rudňany
IČO:	31309631
Riaditeľ školy:	Mgr. Jana Zacharová, t.č. 053/ 4499111
Zástupkyňa riaditeľa:	Mgr. Anna Marušinská, t.č. 0917 788 890 Ing. Mária Malecová t.č. 053/ 4499111
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Anton Kuchta
Ekonomický úsek:	053/4299257
E-mail:	szsruदनany@gmail.com
Web:	www.ssrudnany.sk

Zriaďovateľ:	Regionálny úrad školskej správy v Košiciach
Adresa:	Zádielska 1222/1, 040 33 Košice - Staré Mesto

Platnosť dokumentu od 4. septembra 2024

Mgr. Jana Zacharová
riaditeľ školy

Evidencia platnosti a revidovania

Platnosť Revidovanie	Dátum	Inovácia, zmena, úprava
Platnosť ŠKVP	1.9.2018	Vzdelávací program č. 2016-17637/26890: 1-10G0 – schválený MŠVVaŠ SR
	27.8.2018	Prerokované v pedagogickej rade
	26.6.2018	Prerokované v rade školy
Reevidovanie	2.9.2019	Aktualizácia kontaktných údajov
Reevidovanie	27.8.2020	Úprava obsahu vzdelávania individuálne podľa potreby v jednotlivých triedach na základe zmapovania priebehu dištančného vzdelávania, ktoré sa realizovalo z dôvodu mimoriadnej situácie prerušenia vyučovania v šk.roku 2019/2020, ktoré bolo zapríčinené šírením respiračného ochorenia vyvolaného novým koronavírusom COVID-19. Aktualizácia informácií všeobecnej charakteristiky školy.
Reevidovanie	30.5.2023	Aktualizácia kontaktných údajov
Reevidovanie	30.5.2024	Aktualizácia kontaktných údajov

Úvod

Odborné vzdelávanie a príprava žiakov s mentálnym postihnutím nie je založené na osvojovaní čo najväčšieho objemu faktov, ale smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia absolventom odborných učilíšť lepšie uplatnenie sa na trhu práce, od čoho sa odvíja aj možnosť žiakov plnohodnotne sa zaradiť do spoločenského života.

Školský vzdelávací program vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, pre skupinu učebných odborov odborných učilíšť 31 Textil a odevníctvo, stupeň vzdelania nižšie stredné odborné vzdelanie.

Cieľom školského vzdelávacieho programu je sprístupniť žiakom také kompetencie, ktoré majú nadpredmetový charakter a získavanie kompetencií sa vzájomne prelína v rámci medzipredmetových vzťahov. Ide o vyvážené rozvíjanie osobnosti žiaka a jeho odbornú prípravu na povolanie.

Žiak má získať primerané kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku, matematickej gramotnosti, získať tiež primerané sociálne, občianske a kultúrne kompetencie. Ďalším cieľom je rozvíjať manuálne zručnosti, adekvátne tvorivé umelecké schopnosti a aktuálne poznatky potrebné na výkon povolania na trhu práce. Posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre. Získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pripraviť sa na zodpovedný plnohodnotný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie. Naučiť sa kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť. Naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty. Získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

V jednotlivých ročníkoch je to podpora rozvíjania kľúčových kompetencií posilnením časových dotácií už existujúcich oblastí vzdelávania. Tie dopĺňame aktivitami, ktoré sú z hľadiska organizácie vyučovania časovo náročnejšie na prípravu učiteľa, ako aj na materiálno-technického zabezpečenia vybraných aktivít. Meníme tým štýl vyučovania a učenia sa žiakov, ako aj spôsob motivovania žiakov pre prácu v škole.

Školský vzdelávací program je výsledkom tímovej práce pedagógov školy a má otvorený charakter v tom, že je ho možné revidovať, meniť a upravovať v závislosti so zmenami podmienok, ktoré v podmienkach edukácie žiakov školy vzniknú.

Výsledkom realizovania školského vzdelávacieho programu je zmena cieľov vzdelávania, zvýšenie kreativity a tvorivosti žiakov, tvorba edukačného programu pedagógmi a celková zmena klímy triedy a školy.

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Spojená škola – organizačná zložka Odborné učilište odbor: výroba konfekcie - šitie bielizne a ručné techniky je určená zvyčajne pre dievčatá. Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje dennou formou štúdia. Odborné učilište sídli spoločne so ŠZŠ v jednej budove, kde majú dievčatá 1 z 14 tried, kde sa učia teoretické a odborné predmety a dve dielne na praktické vyučovanie, ktoré sú vybavené elektrickými šijacími strojmi na strojové šitie. Škola je nová, skolaudovaná v roku 2006. Žiačky majú vlastné šatne, kde sa prezliekajú do pracovných odevov. Na telesnú výchovu používajú telocvičňu, ktorá je spoločná aj pre žiakov ŠZŠ, učebňu s počítačmi na hodiny informatiky. Celkové priestory, ktoré v tomto čase využívajú žiaci na OU sú postačujúce.

2. Charakteristika žiakov

Žiaci, ktorí navštevujú OU, majú všetci bydlisko v obci Rudňany. Pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia a sociálne nepodnetného výchovného prostredia. Pribúdajú nám aj žiaci v kombinácii s iným zdravotným postihnutím. Na OU sa prijíma žiak s mentálnym postihnutím alebo žiak s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorý ukončil vzdelávanie v poslednom ročníku špeciálnej základnej školy alebo ukončil povinnú školskú dochádzku. Na OU môže byť prijatý aj uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program na ŠZŠ v poslednom ročníku, alebo posledný ročník neukončil úspešne.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor Spojenej školy v Rudňanoch tvorí 29 kvalifikovaných pedagogických pracovníkov, z toho 1 riaditeľka a 2 zástupkyne, zdravotný asistent pedagóga, výchovný poradca, koordinátor protidrogovej prevencie, environmentálnej výchovy a finančnej gramotnosti. Na odbornom učilišti pre dievčatá odbor: Výroba konfekcie, šitie bielizne a ručné techniky, výchovno-vzdelávací proces v odbornom výcviku zabezpečuje 1 majsterka, ktorá spĺňa požadovanú kvalifikáciu. Výučbu teoretických všeobecnovzdelávacích predmetov i odborných predmetov zabezpečujú pedagógovia, ktorí spĺňajú kvalifikáciu a úväzok si dopĺňujú na ŠZŠ.

4. Organizácia prijímacieho konania na výchovu a vzdelávanie v OU

Všetky požiadavky vychádzajú zo všeobecne platných predpisov (zákonov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod.). OU prijíma žiakov, ktorí sa z dôvodu mentálneho postihnutia nemôžu vzdelávať na stredných odborných učilištiach, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil lekár. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti uchádzačov je potrebné lekárske posúdenie zdravotnej spôsobilosti.

5. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania v našej škole vychádzajú z cieľov štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Sú základom pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť.

Popri vedomostiach sa budeme snažiť vštepiť našim žiakom také princípy správania sa, ktoré zodpovedajú princípom humanizmu, vytvárať u nich sociálne cítenie a kladnú hodnotovú orientáciu. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v našej škole smerujeme k príprave žiakov na život, na čo najplnohodnotnejšie začlenenie sa do spoločnosti vzhľadom k ich postihnutiu.

Hlavnými cieľmi sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Naše ciele výchovy a vzdelávania:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, nie byť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

6. Dlhodobé projekty

1. Názov projektu: Aktivizujúce metódy vo výchove – operačný program: Vzdelávanie, spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom.
2. Názov projektu: Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – realizuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu v spolupráci s Metodicko-pedagogickým centrom a je financovaný z prostriedkov EÚ v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti
3. Názov projektu: Digitálne učivo na dosah - priamym cieľom projektu je zvýšenie a skvalitnenie prístupu k elektronickým službám, vybudovanie prístupovej a lokálnej infraštruktúry v školských zariadeniach pre prístup k vyhradenej sieti MŠVVaŠ SR a zavedenie komplexnej eGOV služby – Prístup k digitálnym službám školy.

Zapájali sme sa do projektu „Zober loptu, nie drogy“. V budúcnosti budeme pracovať na projektoch ako sú Zdravie na školách, Zdravá škola, Otvorená škola – oblasť športu a ďalších v rámci predkladaných výziev.

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je sťažená vzhľadom na ich nízku vzdelanostnú a socio – kultúrnu úroveň. Na riešení jednotlivých problémov žiakov sa podieľa zo strany školy viac pracovníkov: pedagógovia, psychológ, výchovný poradca, sociálny pracovník, pracovníci úradu práce a polícia.

Rada školy je zostavená podľa platnej legislatívy, zasadá podľa potrieb, týkajúcich sa školy a školského manažmentu, zväčša dvakrát ročne. Schôdze ZRPŠ sú organizované štyrikrát ročne, pre rodičov žiakov končiacich školu aj viac, pretože je potrebné im podávať informácie z oblasti profesijnej orientácie ich detí. Úzko spolupracujeme s ČŠPP v Spišskej Novej Vsi. Škola má dobré skúsenosti so spoluprácou s UPSVaR, Obecným úradom v Rudňanoch, s detským lekárom, obecnou políciou, základnou aj materskou školou.

8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Spojená škola zahŕňa tieto organizačné zložky:

- Špeciálna základná škola
- Odborné učilište

Špeciálna základná škola v Rudňanoch je plnoorganizovaná, určená pre 1. – 10. ročníky. Vyučovacie procesy prebieha v budove na ulici Zimné 465, 053 23 Rudňany bola zrekonštruovaná v decembri 2006. Nachádza sa v nej 13 tried ŠZŠ a 4 triedy OU, ktoré sú zároveň dielňami pre OU, 1 počítačová učebňa, tabletová učebňa, kuchynka, šatne, 1 dielňa pre ŠZŠ, malá telocvičňa, spoločenská miestnosť, zborovňa, kancelária riaditeľa, kancelária zástupcu riaditeľa, kancelária ekonomického úseku, 4 kabinety. Pri výučbe niektorých predmetov využívame školský altánok. Vpredu pred budovou školy využívame väčšie asfaltové ihrisko, vzadu za budovou školy bolo v roku 2017 vytvorené malé asfaltové ihrisko. Na skvalitnenie vyučovacieho procesu by bolo potrebné získať plnohodnotnú telocvičňu. Dovtedy musí byť školský vzdelávací program prispôsobený možnostiam, ktoré škola v súčasnosti má. Absentuje možnosť podávania žiakom teplú stravu. Dievčatá na odborné a teoretické vyučovanie využívajú 3 triedy podľa ročníkov spolu s chlapcami z učebného odboru

Spracúvanie dreva – stolárska výroba dva krát do týždňa, ktoré sa nachádzajú v budove. Praktickú prípravu vykonávajú v dvoch dielňach vybavenými potrebnými elektronickými šijacími strojmi. Majú vlastné šatne aj WC.

9. Škola ako životný priestor

Našou snahou je vytvárať vhodnú pracovnú atmosféru v príjemnom a esteticky upravenom prostredí tried, chodieb, školského dvora a okolia školy. Dbáme na udržiavanie čistoty a hygieny v celom areáli školy. Snažíme sa, aby v škole vládla priateľská atmosféra medzi žiakmi navzájom, žiakmi a učiteľmi, ako aj medzi učiteľmi navzájom.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Starostlivosť o bezpečnosť a zdravie žiakov a zamestnancov pri práci je neoddeliteľnou súčasťou plánovania a plnenia pracovných úloh. Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov sú vytvorené podľa všeobecne záväzných právnych predpisov vyhovujúce podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce.

Na začiatku každého školského roka sú žiaci i zamestnanci školy poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Žiaci sú poučení triednymi učiteľmi tiež pred každou exkurziou, výletom, školskou akciou, na hodinách telesnej a športovej výchovy, na odborných predmetoch i odbornom výcviku, na triednickej hodine a vždy, keď to učiteľ považuje za potrebné. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Zamestnanci školy majú pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru s bezpečnostným technikom školy. Na škole sa pravidelne vykonávajú kontroly a revízie. Prípadné nedostatky sa hneď odstránia. Správy z jednotlivých revízií sú k dispozícii k nahliadnutiu kontrolným orgánom u riaditeľa školy.

Zamestnávateľ kontroluje a vyžaduje dodržiavanie bezpečnostných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania sa na pracovisku a bezpečných pracovných postupov.

Hlavné úlohy na úseku BOZ a PO:

- Vstupné školenie pracovníkov
- Vedenie evidencie BOZ a PO
- Vedenie požiarnej knihy
- Dôkladná analýza vnútorného poriadku školy, pracovného poriadku a pravidiel BOZ
- Vedenie evidencie školských pracovníkov, školských a pracovných úrazov
- Dôsledné dodržiavanie bezpečnostného poriadku na vyučovacích hodinách
- Dôsledné dodržiavanie bezpečnostného poriadku počas prestávok
- Dbáť na to, aby sa zamedzilo školským úrazom, poškodeniu majetku a šikanovaniu žiakov

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Vzdelávací program pre skupinu odborov 31 Textil a odevníctvo pre žiakov s mentálnym postihnutím poskytuje požiadavky na všeobecné a odborné vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím pre jednotlivé učebné odbory. Vzdelávanie je orientované na rozvoj osobnosti žiaka, prípravu pre plnohodnotný život v občianskej spoločnosti a prípravu na pracovné uplatnenie.

Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím v odbornom učilišti vytvára predpoklady pre získanie všeobecných a odborných vedomostí a kompetencií potrebných pre výkon povolania jednoduchých činností v textilnom a odevnom priemysle a službách.

Vzhľadom na učebný odbor žiaci získajú vedomosti o základných textilných surovinách, odevných a textilných materiáloch a ich efektívnom využití v príprave, realizácii a ostatných etapách textilnej a odevnej výroby. Osvoja si zručnosti v oblasti jednoduchých pracovných procesoch, v používaní menej náročných strojov a zariadení v textilnej a odevnej výrobe, v ostatných technických zariadeniach a nástrojoch výroby pri spracovaní jednotlivých druhov odevných, textilných výrobkov a konfekcie. Program je zameraný tiež na formovanie a rozvoj ich osobnosti, osvojenie si pracovných návykov, kladného prístupu k práci a zodpovednosti za odvedenú činnosť a zverené hodnoty.

Dôraz sa kladie na rozvoj kľúčových kompetencií aplikovať získané poznatky a návyky na konkrétnu činnosť a situácie charakteristické pre jednoduché pracovné činnosti v textilnej, odevnej a špeciálnej výrobe od vstupného materiálu do výroby až po hotový výrobok, so súčasným zreteľom na problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ekonomické činitele a ekologické aspekty hlavne textilnej a odevnej výroby.

Úlohou vzdelania je pripraviť odborne zdatných pomocných pracovníkov, uplatniteľných na trhu práce, súčasne schopných adaptovať sa na novo vzniknuté podmienky praxe vo výrobnom procese priemyselnej výroby.

Vzdelávací program je spracovaný v súlade s novou koncepciou vzdelávania, obsahu, foriem, stratégie a metód hodnotenia. Je koncipovaný s ohľadom na schopnosti žiakov, požiadavky praxe a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim sa podmienkam.

Cieľom všeobecného vzdelávania je vytvoriť predpoklady na rozvoj osobnosti v nadväznosti na vedomosti, teoretické a praktické zručnosti získané na predchádzajúcom stupni vzdelania. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím zdôrazňuje také vzdelávanie, ktoré je založené na orientácii životnej adaptability žiakov, na vytváraní ich správnych postojov k životnému prostrediu, k ľuďom a k sebe samým, na kvalite človeka vzhľadom na jeho uplatnenie v demokratickej spoločnosti založenej na humanizme. Pri stanovení cieľov sa akceptuje osobnosť žiaka, jeho orientácia na prípravu na jednoduchú prácu a na život v spoločnosti. Všeobecné vzdelávanie je zamerané na osobný rozvoj žiakov, na ich začleňovanie do života spoločnosti, na formovanie občana a na prípravu na pracovný život. Je integrálnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy, využíva sa nielen ako samostatná oblasť vzdelávania, ale začleňuje sa do obsahu odborného vzdelávania v rámci medzipredmetových vzťahov a aplikačných súvislostí.

Odborné vzdelávanie má za cieľ viesť žiakov k systematickej výchove k pracovnej činnosti, k zvládnutiu jednoduchých úloh a úkonov v teoretickej a praktickej oblasti vzdelávania, k zvládnutiu celého okruhu učiva a jeho prehĺbovaniu, aby sa absolventi dokázali uplatniť vo výrobnej praxi. Vzdelávacie oblasti vymedzujú učivo, ktoré predstavuje povinný základ odborného vzdelávania danej skupiny. Sú zvolené tak, aby tvorili ucelený súbor, ktorý vytvára

predpoklady pre kvalitnú prípravu absolventov. Štúdium pripraví žiakov na vykonávanie jednoduchých pracovných činností v oblasti textilnej, odevnej výroby a vo výrobe pomocných, úžitkových a technických textilných výrobkov. Obsah štúdia zohľadňuje úroveň schopností a individuálnych zvláštností žiakov a tomuto závažnému aspektu sú prispôsobené obsahové časti štúdia ako aj formy, stratégiu a metódy vzdelávania, aby získané vedomosti a zručnosti vedeli aplikovať v praxi.

Školský vzdelávací program špecifikuje vzdelávacie oblasti pre daný ročník s profiláciou príslušných kompetencií, s časovou dotáciou rámcového učebného plánu a tematických výchovno-vzdelávacích plánov učiteľov. Plynulosť plnenia školského vzdelávacieho programu podmieňuje organizácia hodinových aktivít zosúladených s rozvrhom hodín pri využívaní dostupných priestorových kapacít školy a zabezpečenie materiálno - technologického vybavenia jednotlivých vzdelávacích oblastí.

2. 1 Základné údaje

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma štúdia:	denná
Poskytnutý stupeň vzdelania:	nižšie stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	slovenský
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Do odborného učilišťa sa prijíma žiak s mentálnym postihnutím alebo žiak s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorý ukončil vzdelávanie v poslednom ročníku základnej školy, špeciálnej základnej školy alebo ukončil povinnú školskú dochádzku
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie o záverečnej skúške, dodatok k vysvedčeniu o záverečnej skúške a výučný list Vysvedčenie a osvedčenie o zaškolení Vysvedčenie a osvedčenie o zaučení
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Odborná príprava pre výkon jednoduchých a pomocných prác v oblasti textilu a odevníctva ako kvalifikovaný pomocný robotník
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Rekvalifikačné kurzy

Stupeň vzdelania:

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu v odbornom učilišti môže žiak s mentálnym postihnutím alebo žiak s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím získať nižšie stredné odborné vzdelanie, ktoré sa podľa stupňa

zvládnutia príslušných kritérií výkonov a posudzovania kvalifikácie na výkon pracovných činností člení na:

- a) zaškolenie; dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie a osvedčenie o zaškolení,
- b) zaučenie; dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie a osvedčenie o zaučení,
- c) vyučenie; dokladom o získanom vzdelaní a odbornej kvalifikácii je vysvedčenie o záverečnej skúške, dodatok k vysvedčeniu o záverečnej skúške a výučný list.

Zdravotné požiadavky uchádzača:

Všetky požiadavky vychádzajú zo všeobecne platných predpisov (nariadení, vyhlášok, noriem a pod.). Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrana sú rovnako neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy.

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce:

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov sú vytvorené (podľa platných predpisov) podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktickú prípravu sú podľa platných technických predpisov vytvorené podmienky na bezpečnú prácu. Žiaci sú dôkladne a preukázateľne oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

3.2 Profil absolventa

Cieľom štúdia je dosiahnuť u absolventov úroveň vedomostí, ktorá má zodpovedať základným občianskym a spoločenským požiadavkám a potrebám. V nadväznosti na odborné teoretické a praktické vyučovanie si žiak osvojí vzťah a motiváciu k práci, pracovným návykom a zručnostiam, s možnosťou následného primeraného pracovného uplatnenia.

Absolventi skupiny učebných odborov 31 Textil a odevníctvo úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu v odbornom učilišti, ktoré sa ukončuje záverečnou skúškou, získajú doklad o získanom stupni vzdelania. Absolventi odborného učilišta môžu byť vyučenými, zaučenými alebo zaškolenými pracovníkmi pre vykonávanie jednoduchých pracovných operácií a činnosti v textilnej a odevnej výrobe. Dokážu samostatne vykonávať jednoduché pracovné činnosti podľa zaužívaného technologického a pracovného postupu. Naučenými pracovnými návykmi si pripravujú pracovisko a volia vhodné, menej náročné pracovné prostriedky, nenáročné pracovné postupy. Využívajú jednoduché strojové zariadenia, nástroje a racionálne využívajú materiálne prostriedky, poznajú a vykonávajú úkony údržby jednoduchých strojov a nástrojov.

Absolventi si osvoja základné zásady ochrany životného prostredia, bezpečnosti práce a hygieny svojho pracoviska. Vo vyučovacom procese sa okrem odbornej zložky naučia estetickému cíteniu, podľa možnosti si vyformujú svoju osobnosť, osvoja si základy etických a morálnych hodnôt spoločenského a občianskeho života.

Absolvent učebného odboru Výroba konfekcie – šitie bielizne a ručné techniky má:

- pomenovať ručné stehy a švy, popísať ich zhotovenie,
- ovládať základy strojového šitia,
- čítať jednoduchšiu technickú dokumentáciu,
- popísať postup zhotovenia jednoduchého výrobku a jeho súčastí,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov na primeranej úrovni,
- rozoznať symboly ošetrovania výrobkov,
- popísať oddeľovací, spájací, tepelnotvarovací a dokončovací proces,
- vymenovať textilné a odevné materiály používané v odbore,
- popísať spôsob spracovania textilného materiálu ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- popísať základné väzby a vlastnosti tkanín a pletenín,
- popísať použitie pracovných nástrojov a strojov používaných vo výrobe.

V praktickej príprave vie:

- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednoihlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrovanie, žehlenie, skladovanie výrobkov).

Vzdelávanie vo vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím v súlade s cieľmi nižšieho stredného odborného vzdelávania smeruje k tomu, aby si žiaci s mentálnym postihnutím vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako špecifické ciele sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru alebo vyučovacieho predmetu. Tvorba kľúčových kompetencií musí zodpovedať úrovni, ktorá je pre žiakov s mentálnym postihnutím dostupná. Musia rešpektovať individuálne zvláštnosti, schopnosti a možnosti žiakov.

Po absolvovaní školského vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

1. Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti na organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- vyjadriť svoje názory, konania a rozhodnutia,
- vymenovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vyjadriť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby.

2. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom a materinskom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený štátny a materinský jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa v štátnom, materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť ľahšie matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché informácie,
- pracovať s elektronickou poštou.

3. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehovárať, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,

- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

4. Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky, vhodne reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- vhodným jednoduchým spôsobom vyjadrovať svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- používať jednoduché postupy a jazykové prostriedky v hovorovom štýle, ovládať základy jednoduchého a nenáročného administratívneho a odborného štýlu,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými príručkami za pomoci učiteľa,
- zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech zo získavania vedomostí a zručností po celý život,
- primerane ovládať základné schopnosti potrebné na sebaopoznávanie a sebaovládanie,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, gamblerstvo, drogy, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby
- riadiť sa všeobecne uznávanými mravnými a právnymi zásadami a normami,
- rozvíjať úroveň svojho právneho vedomia, vedieť ako a kam sa obrátiť pri vymáhaní si svojich práv,
- rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti, akými sú kritickosť, húževnatosť, samostatnosť a primerané sebavedomie,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a podieľať sa na ich ochrane,
- rozumieť základným matematickým pojmom, poznať základné vzťahy medzi nimi a obsah najjednoduchších matematických operácií,
- vyhľadávať, triediť a používať jednoduché matematické informácie potrebné pre bežnú profesnú situáciu,
- ovládať a používať základné jednoduché postupy pri riešení úloh budúcej praxe,
- mať základné poznatky o číslach,
- poznať zásady správnej životosprávy, v zmysle aktívneho zdravia a zdravého životného štýlu,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia, ľudských vzťahov,
- prejavovať zmysel pre fair-play, kolektívnu spoluprácu a vzájomnú pomoc, najmä postihnutým jednotlivcom, či menej pohybovo nadaným, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze.

5. Odborné kompetencie

Požadované vedomosti:

Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu svojho odboru,
- vysvetliť funkcie pracovných nástrojov používaných vo výrobe,
- popísať funkcie jednoduchých výrobných zariadení,
- ovládať primárne a pomocné techniky na primeranej úrovni,
- definovať ručné pracovné postupy v konkrétnej výrobe,
- ovládať pracovné postupy opráv chybných výrobkov,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov,
- opísať manipuláciu s materiálom, hotovými výrobkami,
- definovať baliaci a adjustačný proces,
- vymenovať kritéria o skladovaní hotových výrobkov,
- vymedziť základné zásady bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia,
- pomenovať spôsob údržby strojov a zariadení,
- stanoviť zásady estetického cítenia.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- praktizovať na primeranej úrovni primárne a pomocné techniky a technológie,
- pracovať s nástrojmi, jednoduchými strojmi a zariadeniami používanými v danej výrobe,
- aplikovať jednoduché a menej náročné pracovné postupy,
- čítať jednoduchú odbornú dokumentáciu na primeranej úrovni a podľa nej zhotovovať výrobky,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a čistenie pracovných pomôcok,
- komunikovať v jednoduchej odbornej terminológii,
- skladovať a ošetrovať hotové výrobky a manipulovať s nimi,
- nakladať hospodárne so zverenými prostriedkami,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- používať ochranné pracovné prostriedky.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- samostatnosťou, zodpovednosťou, manuálnou zručnosťou a presnosťou,
- koordináciou pohybov, intenzitou vykonávania pracovných úkonov,
- schopnosťou komunikovať a pracovať v tíme,
- primeraným sebaodhadom, sebapoznáním,
- vytrvalosťou, odolnosťou voči pracovnej záťaži,
- iniciatívnosťou a adaptabilitnosťou,
- ochotou samostatne riešiť vzniknuté problémy.

III. Vnútorý systém hodnotenia a kontroly

1. Vnútorý systém hodnotenia žiaka
2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Vnútorý systém hodnotenia žiaka

Žiak odborného učilišťa sa hodnotí podľa aktuálneho Metodického pokynu č.33/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov odborných učilíšť v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách a vyhláškou č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách.

Zjednocovanie, primeranosť a objektivizácia hodnotiacich kritérií sú predmetom rokovaní metodických orgánov školy vždy pred začiatkom školského roka.

Cieľom hodnotenia výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Cieľom je zároveň ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

A. Hodnotenie a klasifikácia

- Vyučovacie predmety, v ktorých predmetom hodnotenia a klasifikácie sú dosahované výsledky žiaka, sú rozdelené nasledovne:
  - všeobecnovzdelávacie predmety,
  - predmety odborného vzdelávania.
- Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou. Výsledky sa vyjadrujú týmito piatimi stupňami:
1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.
- V predmetoch, ktoré sa neklasifikujú (**ETICKÁ VÝCHOVA**), sa v katalógovom liste žiaka a na vysvedčení žiaka uvedie „absolvoval / absolvovala“ alebo „neabsolvoval / neabsolvovala“ v súlade so školským vzdelávacím programom.
- Celkový prospech a celkové hodnotenie žiaka sa na konci každého polroka školského roka zaznamenáva v pedagogickej dokumentácii a uvádza na vysvedčení.
Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.
- Kritériá pre jednotlivé stupne klasifikácie sú formulované predovšetkým pre súhrnnú klasifikáciu. Žiadne z uvedených kritérií však pedagogický zamestnanec nepreceňuje, posudzuje žiakové výkony komplexne, v súlade so špecifikami predmetu a s prihliadnutím na postihnutie žiaka.
- Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu vyskúšaný minimálne dvakrát. U žiaka, ktorý má výrazné rozdiely v ústnom a písomnom prejave, sa pri skúšaní, ktoré predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov, uprednostňuje forma, ktorá zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Priebežne sa

používajú rôzne formy zisťovania úrovne vedomostí a zručností žiaka, rešpektujúc osobitosti mentálneho postihnutia.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- a) známky za ústne odpovede,
  - b) známky za písomné práce, testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
  - c) posúdenie prejavov žiaka na základe:
    1. sústavného diagnostického pozorovania žiaka,
    2. sústavného sledovania výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
    3. analýzy výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť, úroveň dosiahnutej samoobsluhy a na celkovú sociálnu vyspelosť,
    4. konzultácií s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby aj s výchovným poradcom, zamestnancami centier špeciálno-pedagogického poradenstva, príslušným dorastovým lekárom a ďalšími odbornými lekármi, školským psychológom, logopédom, asistentom učiteľa.
    5. rozhovorov so žiakom, rodičmi alebo zákonnými zástupcami.
- V odbornom učilišti sa výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka v primeranom rozsahu pre príslušný ročník klasifikujú podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – výborný

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi nepodstatné medzery. Má zvládnuté špecifické ciele, predpísaný obsah učiva a učebné osnovy pre všeobecnovzdelávacie predmety a teoretické predmety odborného vzdelávania. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje niektoré drobné nepresnosti. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s pomocou pedagogického zamestnanca korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, len niekedy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov pedagogického zamestnanca. Jeho reakcie sú vcelku správne, ale pomalšie. Ústny a písomný prejav je pomerne správny a výstižný. Kvalita výsledkov jeho činnosti je občas narušená nedostatkami. Žiak je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode pedagogického zamestnanca.

Stupeň 2 – chválitebný

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov a vo vzťahu medzi nimi ojedinelé medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje nepresnosti, ktoré dokáže s pomocou pedagogického zamestnanca korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s menšími chybami. Pri využívaní poznatkov na výklad a hodnotenie javov je menej samostatný a potrebuje vedenie pedagogického zamestnanca. Jeho výsledky vykazujú drobné nepresnosti. Ústny a písomný prejav má zvyčajne nedostatky v správnosti a presnosti. Kvalita výsledkov jeho činností je narušená nedostatkami. Žiak je po predchádzajúcom návode pedagogického zamestnanca schopný s menšími ťažkosťami pracovať samostatne.

Stupeň 3 – dobrý

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov a vo vzťahoch medzi nimi závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje často nepresnosti. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť obmedzene a len s pomocou

pedagogického zamestnanca. Ústny a písomný prejav žiaka je slabý. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená značnými nedostatkami. Žiak je schopný samostatne pracovať pod občasným dohľadom pedagogického zamestnanca.

Stupeň 4 – dostatočný

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov a vo vzťahoch medzi nimi mnoho závažných nedostatkov. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje mnoho značných nepresností. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť veľmi obmedzene a len za stálej pomoci pedagogického zamestnanca. Ústny aj písomný prejav žiaka je veľmi slabý. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená veľkými nedostatkami. Žiak je schopný pracovať iba pod trvalým dohľadom pedagogického zamestnanca.

Stupeň 5 – nedostatočný

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si predpísané učivo neosvojil. Trvale má veľmi podstatné nedostatky vo vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností. Medzerovité a nepresné osvojenie vedomostí a zručností žiaka nestačí na riešenie teoretických a praktických úloh. Pri výklade a hodnotení javov nedokáže uplatniť svoje vedomosti ani za pomoci pedagogického zamestnanca. Jeho ústny a písomný prejav je celkom nevyhovujúci. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom pedagogického zamestnanca.

- **Výchovno-vzdelávacie výsledky v odbornom výcviku** v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia sa klasifikujú podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – výborný

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci a k praktickým činnostiam. Samostatne a niekedy tvorivo využíva získané teoretické poznatky v praktickej činnosti. Má zvládnuté špecifické ciele a ovláda predpísaný obsah učiva a učebné osnovy pre praktickú prípravu. Pri praktických činnostiach samostatne uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky. Ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne vykonáva vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva suroviny, materiál a energiu. Vzorne udržiava výrobné pomôcky, nástroje, náradie a meradlá. Aktívne sa snaží prekonávať vyskytujúce sa prekážky a dokončiť prácu.

Stupeň 2 – chváľitebný

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci a k praktickým činnostiam. Samostatne, ale s menšou istotou, využíva získané teoretické poznatky v praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch práce sa nevyskytujú podstatné chyby. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne vykonáva vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní surovín, materiálu a energie sa dopúšťa malých chýb. Výrobné nástroje, pomôcky, náradie a meradlá obsluhuje s drobnými nedostatkami. Prekážky v práci prekonáva s občasnou pomocou. V práci dokáže vytrvať až do jej ukončenia.

Stupeň 3 – dobrý

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak vzťah k práci a k pracovným činnostiam je prevažne kladný, s menšími výkyvmi. Za pomoci pedagogického zamestnanca uplatňuje získané teoretické poznatky v praktickej činnosti. V praktických činnostiach robí chyby a pri postupoch a spôsoboch práce občas potrebuje pomoc pedagogického zamestnanca.

Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu vykonáva menej účelne, pracovisko udržiava v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. Na podnety pedagóga je schopný hospodárne využívať suroviny, materiál a energiu. K údržbe výrobných prístrojov, náradia a meradiel sa musí častejšie podnecovať. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou pedagogického zamestnanca.

Stupeň 4 – dostatočný

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a žiaduceho vzťahu k práci a k praktickým činnostiam. Získané teoretické poznatky dokáže využiť pri praktickej činnosti len so sústavnou pomocou pedagogického zamestnanca, pri častom opakovaní určitého druhu činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce potrebuje sústavnú pomoc pedagogického zamestnanca. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vykonáva za sústavnej pomoci pedagogického zamestnanca, menej dbá o poriadok na pracovisku a na dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o životné prostredie. V obsluhu a údržbe jednoduchých pracovných pomôcok, prístrojov a náradia, nástrojov a meradiel má vážne nedostatky. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou pedagogického zamestnanca. Bez jeho sústavného povzbudzovania by prácu nedokončil. Porušuje zásady hospodárnosti využívania surovín, materiálu a energie.

Stupeň 5 - nedostatočný

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje o prácu záujem, jeho vzťah k nej a k pracovným činnostiam nie je na potrebnej úrovni. Ani s pomocou pedagogického zamestnanca nedokáže uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nevládne ani s pomocou pedagogického zamestnanca. Jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, výsledky nedosahujú predpísané ukazovatele. Porušuje zásady hospodárnosti využívania surovín, materiálu a energie. V obsluhu a údržbe jednoduchých pracovných pomôcok, prístrojov a náradia, nástrojov a meradiel má závažné nedostatky. Prekážky v práci neprekonáva ani s pomocou pedagogického zamestnanca.

- Výsledný stupeň prospechu žiaka vo vyučovacom predmete alebo praktickej príprave určí vyučujúci.
- Celkový prospech a celkové hodnotenie žiaka sa na konci každého polroka školského roka zaznamenáva v pedagogickej dokumentácii a uvádza na vysvedčení.
Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

B. Hodnotenie správania:

- Klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s príslušnými pedagogickými zamestnancami a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade. Pri klasifikácii správania žiaka sa v jednotlivých prípadoch prihliada k psychickému a zdravotnému stavu žiaka, k osobitostiam mentálneho postihnutia, k prognóze jeho vývinu.
- Správanie žiakov sa klasifikuje podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – veľmi dobré

Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a internátu a riadi sa nimi. Dodržiava morálne zásady a pravidlá spolunažívania v kolektíve a vo vzťahu k učiteľom. Ojedinele sa môže dopustiť menej závažného priestupku.

Stupeň 2 – uspokojivé

Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v súlade s ustanoveniami školského poriadku a ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, morálnymi zásadami a pravidlami spolunažívania vzhľadom k spolužiakom a učiteľom. Žiak sa dopustí závažnejšieho priestupku, alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu školského poriadku. Žiak je však prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 – menej uspokojivé

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku a voči ďalším vnútorným predpisom školy alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov voči morálnym zásadám a pravidlám spolunažívania, porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb.

Stupeň 4 – neuspokojivé

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami školského poriadku a s ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, s právnymi a etickými normami spoločnosti, výrazne porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne naruša činnosť žiackeho kolektívu.

- Pri klasifikácii správania žiaka sa prihliada aj na dochádzku žiaka do školy. Správanie sa klasifikuje takto:

0 - 62 neospravedlnených hodín - známka zo správania **1 (veľmi dobré)**

63 - 124 neospravedlnených hodín - známka zo správania **2 (uspokojivé)**

125 - 186 neospravedlnených hodín - známka zo správania **3 (menej uspokojivé)**

187 a viac neospravedlnených hodín - známka zo správania **4 (neuspokojivé)**.

C. Celkové hodnotenie

- Celkové hodnotenie žiaka prvého až tretieho ročníka odborného učilišťa, ktorý bol klasifikovaný sa vyjadruje nasledovnými stupňami prospechu:

prospel s vyznamenaním - žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov, nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako veľmi dobré,

prospel veľmi dobre - žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako veľmi dobré,

prospel - žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete,

neprospiel - žiak neprospiel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň prospechu nedostatočný.

- Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý pri celkovom hodnotení na konci druhého polroka prospel.

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka prospech nedostatočný najviac z dvoch povinných predmetov, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto predmetov **opravnú skúšku** (okrem odborného výcviku). Ak opravnú skúšku nevykoná úspešne, môže na žiadosť zákonného zástupcu so súhlasom riaditeľa školy opakovat' ročník.

Ak žiak neprospiel na konci druhého polroka z odborného výcviku, môže na základe rozhodnutia riaditeľa po predchádzajúcom prerokovaní v pedagogickej rade a po konzultácii so zákonným zástupcom opakovat' ročník, alebo na základe osobných predpokladov postúpiť do vyššieho ročníka s individuálnym vzdelávacím programom a pripravovať sa na výkon jednoduchých pracovných činností s tým, že štúdium neukončí vyučením.

D. Klasifikácia a hodnotenie záverečnej skúšky

Odborná príprava v učebnom odbore, ktorá poskytuje odbornú prípravu na výkon nenáročných pracovných činností umožní žiakom s mentálnym postihnutím získať nižšie stredné odborné vzdelanie, ktoré sa podľa posudzovania kvalifikácie na výkon pracovných činností člení na:

- a) zaškolenie,
- b) zaučenie,
- c) vyučenie.

Žiak získava:

- a) vysvedčenie a osvedčenie o zaškolení,
- b) vysvedčenie a osvedčenie o zaučení,
- c) vysvedčenie o záverečnej skúške, dodatok k vysvedčeniu o záverečnej skúške a výučný list.

Ukončovanie prípravy sa uskutočňuje v súlade s vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách.

- Prospech žiaka na záverečnej skúške sa klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný.
- Klasifikáciu žiaka na záverečnej skúške schvaľuje na základe návrhu skúšajúceho učiteľa alebo majstra odbornej výchovy skúšobná komisia hlasovaním. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu komisie.
- Celkové hodnotenie záverečnej skúšky sa vykoná na základe klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti.
- Skúšobná komisia pri celkovom hodnotení na záverečnej skúške klasifikuje žiaka takto:
prospiel s vyznamenaním - ak nemá na záverečnej skúške z praktickej časti záverečnej skúšky prospech horší ako výborný a na písomnej časti skúšky a ústnej časti skúšky priemerný prospech horší ako 1,5 a stupeň prospechu z odborného výcviku v poslednom ročníku horší ako chváľitebný,
prospiel veľmi dobre - ak nemá na záverečnej skúške z praktickej časti skúšky prospech horší ako chváľitebný a na písomnej časti skúšky a ústnej časti skúšky prospech horší ako chváľitebný a stupeň prospechu z odborného výcviku v poslednom ročníku horší ako chváľitebný,
prospiel - ak nemá na záverečnej skúške z písomnej časti skúšky, praktickej časti skúšky a ústnej časti skúšky stupeň prospechu nedostatočný,

neprospel - ak má na záverečnej skúške z niektorej časti skúšky stupeň prospechu nedostatočný.

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Kvalita školy a s tým spojený výchovno-vzdelávací proces je podmienený kvalitou pedagogického zboru. Pedagógovia sa priamo podieľajú na tvorbe a realizácii školského vzdelávacieho programu, preto je dôležité, aby vedenie školy dokázalo posúdiť úroveň a výsledky ich práce, odborné kompetencie, následne prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Učiteľ musí mať kompetencie, ktoré súvisia s diagnostikou žiaka, s prípravou, riadením, vyhodnocovaním a následným korigovaním procesu učenia, s riadením triedy a kompetencie spojené s vlastným rozvojom. Hodnotenie učiteľa sa odvíja od kompetenčného profilu učiteľa, ktorý si škola stanovila pre svojich učiteľov.

Celkové hodnotenie pedagogických zamestnancov sa skladá z komplexu viacerých hodnotení, ide o:

- spätnú väzbu a hodnotenie pedagogického zamestnanca žiakmi,
- spätnú väzbu a hodnotenie pedagogického zamestnanca komunitou (rodičmi, spolupracovníkmi, odborníkmi....),
- sebahodnotenie a sebareflexia pedagogického zamestnanca,
- spätná väzba a hodnotenie pedagogického zamestnanca vedením školy.

Na škole máme zavedený hodnotiaci systém pedagógov, ktorý hodnotí tieto kritériá:

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k žiakom:

- vie diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiakov,
- vie motivovať žiakov k učeniu,
- rozvíja úroveň poznávania žiakov, tvorivosť,
- rozvíja personálne zručnosti žiakov,
- rozvíja sociálne zručnosti žiakov,
- pristupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi potrebami,
- rešpektuje názory žiakov, podporuje ich vyjadrovanie.

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k edukačnému procesu:

- vie určiť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy,
- vie určiť učebné ciele orientované na žiaka,
- vie vybrať obsah edukácie, metódy, formy edukácie v náväznosti na ciele,
- využíva zážitkové učenie, kooperatívne učenie a iné formy sociálneho učenia,
- dodržiava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu a pokrok žiaka,
- vytvára dobrú klímu v triede,
- vie riešiť konflikty v triede,
- je žiakmi akceptovaný, má prirodzenú autoritu.

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k sebarozvoju:

- dokáže hodnotiť svoj výchovno-vzdelávací proces, pozná svoje silné a slabé stránky,
- darí sa mu komunikovať s rodičmi žiakov,
- dokáže plánovať svoj profesijný rast,
- dokáže nové vedomosti a zručnosti implementovať v škole,

- využíva IKT v profesijnom rozvoji a v edukácii,
- vie pracovať v tíme,
- podieľa sa na zavádzaní zmien alebo inovácií v škole,
- podieľa sa na tvorbe alebo realizácii projektov.

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k pracovnému správaniu sa:

- vedie správne pedagogickú dokumentáciu,
- dodržiava zákonník práce, vnútorný pracovný poriadok školy, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- podieľa sa na organizovaní a realizácii aktivít po vyučovaní, (krúžky, vystúpenia, verejnoprospešné činnosti,...)
- dosahuje dobré výsledky so žiakmi v súťažiach a pri reprezentovaní školy.

Najčastejšie využívané formy hodnotenia:

- pozorovania , hospitácie - hodnotenie pedagogických zamestnancov vedením školy podľa vopred stanovených kritérií,
- hodnotiaci rozhovor,
- vzájomné hodnotenia učiteľov - vzájomné hospitácie a otvorené hodiny,
- hodnotenie učiteľov žiakmi a rodičmi.

3. Hodnotenie školy

Autoevaluácia je pre školu nástrojom, ktorý slúži k sledovaniu dôležitých ukazovateľov činnosti školy, taktiež pomáha uvedomiť si prípadné nedostatky, odstrániť ich a tým prácu celkovo skvalitniť. Cieľom autoevaluácie je zhodnotenie stavu , získanie potrebných informácií pre rozhodnutia o ďalšom rozvoji školy. Tieto informácie poskytujú spätnú väzbu, prostredníctvom, ktorej môže vedenie školy urobiť kroky k zefektívneniu výchovnovzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o škole, a aby verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz je kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Kritéria zisťovania kvality školy:

- Štruktúra ŠkVP
- Úroveň predmetov, vzdelávacích oblastí
- Úroveň odbornosti pedagógov
- Výsledky v jednotlivých predmetoch
- Úroveň vyučovacieho procesu
- Uspokojovanie potrieb žiakov
- Hodnotenie ako súčasť vyučovania
- Komunikácia s rodičmi
- Výchovné poradenstvo
- Efektivita podpory v učení
- Spolupráca so školskou radou

- Kontakty s inými školami , poradenskými centrami, inštitúciami a komunitou
- Priestorové podmienky a vybavenosť
- Organizácia a použitie zdrojov a priestorov
- Personálne podmienky
- Efektivita pedagogického zboru, rast a jeho zaradenie
- Hospodárenie s pridelenými prostriedkami
- Plán a plnenie plánu rozvoja
- Efektivita vedenia a riadenia

Oblasti hodnotenia, ciele a kritéria:

- Ciele, ktoré si škola stanovila v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe a konkretizované v Školskom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.
- Rozvíjanie kľúčových kompetencií – osvojovanie vedomostí, zručností, skúsenosti a hodnotových postojov v súvislosti s kognitívnym a emocionálnym vývojom žiaka.
- Akceptovanie individuálnych potrieb žiakov.
- Efektivita práce učiteľov na vyučovacej hodine – motivácia, vhodné formy a metódy práce, využívanie učebných pomôcok, informačných zdrojov.
- Rozmanitosť foriem hodnotenia žiakov.
- Aktivita a zapojenie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese, úspešnosť práce v tíme.
- Bezpečné prostredie pre vzdelávanie – spolupatričnosť žiakov a učiteľov so školou, preventívne stratégie pri predchádzaní vzniku sociálne patologických javov.
- Spolupráca s rodičmi a ostatnými partnermi – výmena informácií, názorov, prijímanie podnetov, spôsob a forma spolupráce.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov – samoštúdium, činnosť metodických združení, účasť rôznych vzdelávacích aktivitách.

Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory odborných učilíšť						
ŠkVP pre odbor 3178G 03: Výroba konfekcie - šitie bielizne a ručné techniky						
Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP/ročník/hodín týždenne			Spolu:
			1.	2.	3.	
Všeobecné vzdelávanie		13				
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3	1	1	1	3
Človek a hodnoty	Etická výchova	1	1	1	1	3
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	3	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	1	1	1	3
	Informatika		1	1	1	3
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	3	1	1	1	3
Odborné vzdelávanie		66				
Teoretické vzdelávanie	Technológia	3	1	1	1	3
	Materiály	3	1	1	1	3
	Stroje a zariadenia		1			3
	Odborné kreslenie		1	1		2
	Technika ručných prác			1	1	2
	Svet práce a financie				1	1
Praktická príprava	Odborný výcvik	60	21	21	21	63
Disponibilné hodiny		11				
Voliteľné hodiny		3				
Spolu:		93	31	31	31	93
Účelové kurzy:			ŠkVP/ročník/hodín ročne			
Kurz pohybových aktivít v prírode			15			
Kurz na ochranu života a zdravia					18	
Účelové cvičenia			6	6	6	
Záverečná skúška					12	

Poznámky:

1. Navýšenie 1 vyuč. hodiny vo vzdelávacej oblasti človek a hodnoty v predmete Etická výchova z dôvodu rozvíjania spôsobilostí konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote, schopností pracovať v rôznorodých skupinách v 2. a 3. ročníku.
2. Vytvorenie vyučovacieho predmetu Informatika vo vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami v rámci disponibilných hodín v 1., 2., a 3. Ročníku 1 vyučovacia hodina z dôvodu rozvíjania spôsobilostí interaktívne používať informačné a komunikačné technológie.
3. V rámci odborného vzdelávania z dôvodu splnenia špecifických cieľov učebného odboru vytvorenie predmetov Stroje a zariadenia (1 vyučovacia hodina v 1.ročníku), Odborné kreslenie (1 vyučovacia hodina v 1. A 2. Ročníku), Technika ručných prác (1 vyučovacia hodina v 2. A 3.ročníku) a Svet práce a financie (1 vyučovacia hodina v 3.ročníku).

4. Kurz na ochranu života a zdravia sa organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia, uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu 15 vyučovacích hodín a organizuje sa v 1.ročníku.

**Školský vzdelávací program pre 1.ročník OU pre odbor:
3178G 03 Výroba konfekcie - šitie bielizne a ručné techniky**

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP 1.ročník /hodín týždenne
Všeobecné vzdelávanie		5	6
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova	1	1
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	1	1
	Informatika		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	1	1
Odborné vzdelávanie		22	25
Teoretické vzdelávanie	Technológia	1	1
	Materiály	1	1
	Stroje a zariadenia		1
	Odborné kreslenie		1
Praktická príprava	Odborný výcvik	20	21
Disponibilné hodiny		3	
Voliteľné hodiny		1	
Spolu:		31	31

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet má sprostredkovať žiakom jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu ako prostriedok na dorozumievanie a myslenie, na podávanie a výmenu informácií. Vzdelávacie program sa usiluje prostredníctvom celej vzdelávacej oblasti a zvlášť prostredníctvom predmetu slovenský jazyk a literatúra rozvinúť a podporiť sociálne kompetencie žiakov, ich všeobecný kultúrny rozhľad, formovať ich estetické cítenie a celkovú kultiváciu vyjadrovania a správania.

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykové vzdelávanie a literárnu výchovu. Obe zložky sú úzko prepojené – jazykové vzdelávanie je orientované dominantne na štylistiku a sloh, literatúra sa primárne neskúma ako umelecký či historický fenomén, ale ako predmet čítania s porozumením a ako ilustrácia formálnej, druhovej, žánrovej, štylistickej, tematickej a obsahovej rôznorodosti textov.

Jazykové vzdelávanie vychováva žiakov k jednoduchému kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného rozvoja. Cieľové kompetencie jazykového vzdelávania majú charakter všeobecne formulovaných požiadaviek na vedomosti a zručnosti, ktoré si má žiak osvojiť v priebehu štúdia. Významne sa podieľa na príprave žiakov, na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti, vedie žiakov k osvojeniu si praktických rečových zručností jazyka ako nástroja dorozumievania v rôznych situáciách každodenného osobného a pracovného života. Pripravuje ich k účasti v priamej a nepriamej komunikácii vrátane prístupu k informačným zdrojom a rozširuje ich poznatky o svete. Prispieva k formovaniu osobnosti žiakov, rozvíja ich schopnosti učiť sa po celý život, učí ich byť vnímavými ku kultúre. Na podporu výučby používame podľa potreby podľa potreby aj multimediálne výučbové programy a internet.

Literárnu výchovu jednoznačne chápeme ako výchovu človeka a jeho kultúrneho prejavu. Ťažiskom je práca s vecnou a umeleckou literatúrou rôzneho druhu, žánru a tematiky. Žiaci sú vedení k vlastnej čitateľskej aktivite.

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry v odborných učilištiach významnou mierou prispieva k všestrannej príprave žiakov pre život v spoločnosti. Žiaci sa zdokonaľujú v rečovej komunikácii spojenej s ich spoločenským a pracovným prostredím. Prakticky poznávajú funkciu reči ako nástroja myslenia, informácie a vzájomného dorozumenia.

Literatúra nadväzuje na vedomosti žiakov, ktoré získali v rámci vyučovania na základnej škole. Rozširuje ich a prehľbuje špecifickými formami práce v súlade s osobitosťami a potrebami ich psychického a sociálneho vývinu, a to so zreteľom na utváranie správneho vzťahu k ľuďom v spoločnosti.

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry sa podieľa na rozvoji osobnosti tým, že:

- a) rozvíja logické a tvorivé myslenie žiakov pri tvorení samostatných rečových prejavov, ktorými sa v podstate riešia problémové životné situácie, poznávaním súvislosti medzi vývojom spoločnosti a jazykom, medzi rečovou komunikáciou a výrobným procesom,
- b) prehľbuje identifikáciu k svojmu národu poznávaním bohatstva materinského jazyka,
- c) pôsobením literatúry rozvíja myslenie a estetické cítenie žiakov, ako aj dodržiavanie estetiky (úpravy a kultivovanosti) vlastného prejavu,
- d) prehľbuje ostatné zložky výchovy obsahom textov, s ktorými žiaci receptívne, reprodukčne aj produkčne pracujú.

Ciele:

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky (zvukové, verbálne, neverbálne), reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- zvoliť si jednoduchý spôsob (priamy alebo sprostredkovaný – napr. telefónom), prostriedky a intonáciu ústneho prejavu so zreteľom na osobu, s ktorou hovorí,
- vyjadrovať svoj úmysel vhodným jednoduchým spôsobom, prezentovať sám seba, zdôvodňovať svoje názory, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- používať jednoduché postupy a jazykové prostriedky v hovorom štýle, ovládať základy jednoduchého a nenáročného administratívneho a odborného štýlu,
- tvoriť jednoduché písomné prejavy, štylizovať jednoduché listy (formálne, neformálne), krátke informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať bežné formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať s pomocou učiteľa bežné jednoduché návody k činnostiam,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými príručkami za pomoci učiteľa,
- chápať význam jazykovej kultúry, rozdiely medzi spisovným jazykom a ostatnými útvarmi národného jazyka,
- vyhľadávať s pomocou učiteľa alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,
- interpretovať jednoduchým spôsobom prečítaný alebo vypočítaný text.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Verbálne vyjadrovanie Počet hodín: 8	Pozdrav, oslovenie, požiadanie, vyslovenie súhlasu a nesúhlasu, poďakovanie Rozhovor (precvičovanie prirovnaní) Telefonický rozhovor – stručnosť, presnosť, slušnosť Rozprávanie podľa obrázkov a otázok – jednoduchý opis Rozhovor o práci, o rodine, o priateľoch Mediálna komunikácia: oznámenie a správa
Písomné vyjadrovanie Počet hodín: 8	Adresa -list, balík, podací lístok, poštová sprievodka Pozdrav, blahoželanie Korešpondenčný lístok Súkromný list Vypĺňanie tlačív: legitimácia SAD, MHD, prihláška do knižnice Jednoduchý opis Opis pracovného postupu, návod, recept
Jazykové a štylistické prostriedky Počet hodín: 8	Vykanie a podmieňovací spôsob sloves (napr. pani učiteľka, mohli by ste nám vysvetliť...) Spájanie viet do súvetia Spojky a predložky, písanie spojok a predložiek Pravopis a skloňovanie zámen Predložky s, so, z, zo Pravopis prídavných mien (napr. milý, milí, dĺžka samohlások) Písanie vlastných podstatných mien
Práca s textom – získavanie informácií a čítanie s porozumením Počet hodín: 9	Ľudová pieseň – slovenské nárečia - výber zo slovenskej ľudovej slovesnosti Balada – sloha, verš, rým Rozprávka Povešť, Báj, Slovenské báje – výber
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov: matematika, etická výchova, občianska náuka, odborné predmety
- prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – Power Point, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete

Proces:

Obsah cvičení verbálneho a písomného vyjadrovania čerpá zo zážitkov, skúseností i záujmovej činnosti žiakov a poskytuje priestor na vyjadrenie vlastného názoru. Jednoduchý opis i opis pracovného postupu má súvisieť s odbornými predmetmi a s výrobnou praxou žiakov. S ohľadom na spoločenské požiadavky a potreby zahŕňa obsah aj otázky ochrany životného prostredia, témy smerujúce k výchove k manželstvu a rodičovstvu, ale aj k prevencii spoločensky nežiaducich javov a k zdravej životospráve.

Základom učiva v OU je slohová výchova vo verbálnej a písomnej forme, gramatická a pravopisná zložka má iba doplňujúcu funkciu. Žiaci zvládli učivo základnej školy v upravenej podobe na rozličnej úrovni, pozornosť treba preto sústrediť na základné poznatky a zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci život žiakov, pre ich pracovné a spoločenské uplatnenie. Učiteľ sa musí usilovať, aby sa žiaci v primeranej miere naučili prakticky používať gramatickú teóriu, aby sa vedeli jednoducho, jasne a výstižne vyjadrovať a venovali pozornosť hovorovej stránke reči. Aj s ohľadom na časté poruchy učenia a minimálnu čitateľskú aktivitu žiakov je potrebné venovať pozornosť viac výberu slov, logickému usporiadaniu textu a jeho členeniu než jednotlivým, obsah a zrozumiteľnosť textu neovplyvňujúcim gramatickým chybám.

Pri práci s textom sa konkrétne texty na literárnu výchovu sa nepredpisujú. Učiteľ zvolí prácu s takými reprezentatívnymi textami vecnej i umeleckej literatúry, aby mohol žiaka efektívne viesť k získavaniu informácií a k čítaniu s porozumením, kedy žiak dokáže text prečítať a reprodukovať. Vychádza pritom aj z konkrétnej skladby žiakov v triede, z ich učebného odboru, z ich záujmov, z dostupnosti materiálov a pod. Žiak by mal byť schopný rozlíšiť, resp. prakticky používať kľúčové slová, vetu – odsek – výpoveď, osnovu textu. Žiak má vedieť rozlíšiť nárečové a slangové vyjadrovanie a v maximálne možnej miere uplatňovať v ústnej i písomnej forme spisovný jazyk. Žiak by mal pozorovať rozdiely medzi vecným a umeleckým textom, ľudovým a autorským textom, prozaickou a poetickou formou, medzi epikou, lyrikou a drámou.

Stratégie vyučovania:

- výklad
- vysvetľovanie
- skupinová práca
- kolektívna práca
- samostatná práca
- metódy motivačné, opakovania a precvičovania
- mediálna komunikácia

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- časopisy a noviny
- encyklopédie

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií (test na konci tematického celku). Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet etická výchova je súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Poslaním etickej výchovy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Súčasťou etickej výchovy je aj rozvoj sociálnych zručností, ako je komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných a pod.

Ciele:

Cieľom etickej výchovy je formovanie mravne zrelého človeka, ktorý sa riadi určitými spoločensky uznanými morálnymi pravidlami – morálkou. Vyučovacie ciele sú zamerané na:

- vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov,
- prehľbovanie úrovne vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- rozvíjanie a zdokonaľovanie základných etických postojov a spôsobilostí, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti a pod.,
- rozvíjanie schopnosti empatie a zvládanie agresivity,
- negatívny vplyv nežiaducich návykov a závislostí,
- zdravý životný štýl,
- prehľbovanie chápania zmyslu rodinného života,
- rešpektovanie a uplatňovanie mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a znášanie zodpovednosti za vlastné názory, správanie a konanie,
- pozitívny, ochranársky vzťah k životnému prostrediu a všetkému živému okolo nás.

Absolvent má:

- ovládať základné schopnosti potrebné na sebaopoznávanie a sebaovládanie,
- poznať druhy komunikácie (verbálna, neverbálna),
- ovládať vedenie dialógu,
- pochopiť dôležitosť vyjadrovania citov pre život, ich vplyv na zdravie a život,

- oboznámiť sa s nevyhnutnosťou zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech so získavaním zručností a vedomostí po celý život,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, alkoholizmus, drogové závislosti, gamblerstvo, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Komunikácia Počet hodín: 7	Verbálna a neverbálna komunikácia Nadviazanie, udržovanie a ukončenie rozhovoru, Spôsobilosť viesť dialóg, počúvanie iných Otvorená komunikácia Empatia v komunikácii Konflikty a ich riešenie Prosociálnosť, komunikácia ako prostriedok v prosociálnom správaní
Sebapoznávanie Počet hodín: 3	Poznanie seba, sebahodnotenie, sebakritika Sebaovládanie a seba výchova Egoizmus a altruizmus Svedomie
Vyjadrovanie citov Počet hodín: 13	Empatia – vyjadrovanie citov a pochopenie iných Vplyv citov na správanie Úcta k iným. Pomoc a spolupráca Darovanie a delenie sa Priateľstvo a láska Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, vhodnosť výberu partnera Vedieť prijať druhého Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky Plánované rodičovstvo, manželstvo – typy Antikoncepcia a prirodzené metódy regulácie počatí Interupcia a jej možné následky Práva a povinnosti členov rodiny, Pochopenie rodičov a súrodencov, Dobré vzťahy v rodine
Životný štýl Počet hodín: 3	Medziľudské vzťahy v práci Konzumný spôsob života Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok „Ekonomické cnosti“ – šetrnosť, podnikavosť

Závislosti ohrozujúce náš život Počet hodín: 5	Pozitívny vzťah k životu a ľuďom Konzumný spôsob života – jeho hrozby Fajčenie, alkohol, omamné látky, gamblerstvo, skupiny orientované na rasovú neznášanlivosť
Prosociálne hodnoty a vzory Počet hodín: 2	Pozitívne vzory v každodennom živote Televízia, literatúra, internet – ich vplyv na mládež
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

Obsah etickej výchovy je zameraný na vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov. V popredí je cieľavedomé ovplyvňovanie poznania a konania žiakov v duchu morálky a humanizmu. Učí ich schopnosti prejavovať svojimi postojmi a skutkami pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje žiakov v otázkach ich budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a spoločnosti. Jedná sa o zážitkové učenie s veľkým dôrazom na hodnotovú reflexiu a transfer postojov a správania do každodenného života. Vzdelávanie v rámci etickej výchovy vedie žiakov k poznaniu silných a slabých stránok svojej osobnosti, vychováva k sebaovládaniu, pozitívnemu hodnoteniu druhých, umeniu hľadať kompromis, chápať a akceptovať ľudí. Žiaci si osvoja pojmy ako je ľudská dôstojnosť, rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám a postihnutým. Získajú informácie o náboženskej etike, etike sexuálneho života, o rodinnom spoločenstve, súvislostiach medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami, etike práce. Naučia sa o slobodnom prístupe k informáciám o funkcii médií, kritickom prístupe k médiám ako zdroju zábavy a ponaučenia.

Stratégie vyučovania:

Dôležitá je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Učiteľ má uprednostňovať samostatnú a skupinovú prácu žiakov (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy.

Vo vyučovaní etickej výchovy sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať poznatky a skúsenosti žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením algoritmu postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu. Etická výchova však neznamená len osobitné metódy, ale aj určitý osobitý prístup k žiakom. Dáva im možnosť vyjadriť vlastné myšlienky, názory a stanoviská. Úlohou učiteľa je vytvoriť v skupine atmosféru otvorenosti, srdečnosti a dobroprajnosti. Účastníci sa potom budú cítiť bezpeční a budú mať dôveru v seba, aj k ostatným. Cieľom etickej výchovy je nielen informovať žiaka o etických zásadách, ale pomáhať mu, aby si vytvoril na ne vlastný názor, osvojil si primerané postoje a správanie – stal sa prosociálnym.

V etape nácviku žiaduceho správania v triede možno uplatniť najmä hranie rolí, v ktorých postavy realizujú želané formy správania. V etape prepojenia so životom zadávame úlohy skúmajúce, ako sa žiakom darí uskutočňovať nacvičované spôsobilosti mimo triedy.

Učebné zdroje:

Pracovné listy, časopisy, dvd, filmy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet občianska náuka je neoddeliteľnou súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Svojím obsahom pomáha žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Vyučovacie ciele sú zamerané na vytváranie takého hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov, ktorý im uľahčí orientáciu v budúcom každodennom smerovaní občianskeho života.

Ciele:

Poznávacie zameranie predmetu je orientované na:

- kvalitu, normy a zásady života v rodine a rôznych spoločenských skupinách,
- základné občianske práva a povinnosti,
- osobnosť žiaka, jeho individualitu, charakter a schopnosť podriaďovať sa spoločenským normám, zásadám a požiadavkám,
- tvorbu svetonázorových a všeľudských hodnôt, toleranciu k rôznym náboženským, filozofickým a etickým názorom a problémom,
- význam dobrých medziľudských vzťahov so spolupracovníkmi, spoluobčanmi, najmä slabšími a staršími ľuďmi,
- pochopenie významu kultúry, estetiky a vkusu všeobecne,
- pozitívny, ochranársky vzťah k životnému prostrediu a všetkému živému okolo nás,
- zdravý životný štýl,
- schopnosť vyjadriť svoje názory a potreby, učiť sa samostatnosti a schopnosti osamostatniť sa v bežných socializačných situáciách.

Vyučovanie občianskej náuky sa podieľa na rozvoji osobnosti žiaka tým, že:

- rozvíja tvorivosť myslenia, realistického sebapoznávania a sebahodnotenia,
- rozširuje obsah a rozsah vedomostí a schopností žiakov,
- prehĺbuje úroveň vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- učí ako získať názor a schopnosť riešiť socializačné situácie a problémy každodenného života, akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- formuje jednotlivé prvky občianskych postojov, zákonných a mravných noriem,

- učiť rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a nieť zodpovednosť za vlastné názory, správanie a konanie,
- prehľbuje chápanie zmyslu rodinného života,
- vedie k uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov na vyjadrovanie vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov k primeranému obhajovaniu vlastných práv,
- prehľbuje základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce s cieľom orientovať sa a uplatniť sa na pracovnom trhu, aj v medzinárodnom meradle,
- prehľbuje všetky zložky výchovy vo vzájomnom prepojení vyučovania a výchovy.

Absolvent má:

- vysvetliť a diferencovať pojmy etika a morálka,
- poznať význam pojmu „zodpovednosť za svoje skutky“,
- chápať význam ochrany a tvorby životného prostredia,
- uviesť príklady empatického správania,
- ovládať základné hygienické návyky, zásady osobnej hygieny na pracovisku, chápať riziko nesprávnej životosprávy,
- poznať podoby a formy diskriminácie, rasizmu a intolerancie,
- ovládať práva a povinnosti členov rodiny,
- mať osvojené estetické cítenie v každodennom živote (obliekanie, bývanie, pracovné prostredie...),
- vymenovať masovokomunikačné prostriedky a ich pozitívne a negatívne vplyvy,
- poznať základné inštitúcie v meste (obci) a vysvetliť ich funkcie a poslanie,
- ovládať demokratické základy štátu a stručne charakterizovať najvyššie orgány štátnej moci.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Občianska náuka	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Základy spoločenského správania Počet hodín: 13	Všeobecné zásady spoločenského správania Pozdrav, oslovenie, predstavovanie – vhodné správanie v konkrétnych situáciách Telefonovanie Rozhovor – zdvorilostné výrazy v komunikácii Správanie na ulici, v divadle, v dopravnom prostriedku, na pracovisku, v úradoch a obchodoch Správanie v rodine Správanie v triede a v škole, školský poriadok, triedny poriadok

Morálka Počet hodín: 10	Vznik a potreba morálky, etika ako teória morálky, moralizovanie Etiketa – pravidlá slušného správania v praxi Morálna sloboda a zodpovednosť, svedomie a mienka iných, Morálka a právo – rozlišovanie morálky od zákonov Zásady morálneho konania v praxi: etika práce, environmentálna etika Generačné vzťahy ako etický problém Humanizmus a sústava názorov a postojov, princíp spravodlivosti a ľudskosti Právo na život a rozhodovanie
Zdravie a život Počet hodín: 10	Pojmy zdravie a choroba, prevencia a ochrana zdravia Hygiena, hygiena v rodine a na pracovisku Význam telesného pohybu a športu Práca a odpočinok, aktívne trávenie voľného času Správna životospráva, poruchy stravovania Prekonávanie nežiaducich návykov a závislostí Vplyv ekologického prostredia na zdravý vývin človeka
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

Obsah predmetu občianskej náuky nadväzuje na učivo špeciálnej základnej školy. Rozvíjanie poznatkov, vedomostí a schopností žiakov nadväzuje najmä na spoločenskovedné poznatky zo základného stupňa vzdelávania v predmetoch vlastiveda, slovenský jazyk, literárna výchova a prírodopis.

Prvkom rozšírenia obsahu učiva je výber základných poznatkov niektorých spoločenskovedných disciplín, ako sú etika, filozofia, ekonómia, právo, politológia – sociológia, ekológia, medicína.

V odbornom učilišti sa venuje mimoriadna pozornosť upevňovaniu poznatkov, vedomostí, schopností a zručností žiakov, pretože didaktický systém učiva berie do úvahy skutočnosť, že žiaci v špeciálnej základnej škole zvládnu učivo občianskej výchovy na rôznej úrovni.

V popredí je cieľavedomé ovplyvňovanie poznania a konania žiakov v duchu morálky, humanizmu a demokracie. Učí ich schopnosti prejavovať svojimi postojmi a skutkami občiansku aktivitu, pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje každého žiaka v spleť otázkach jeho budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a občianskej spoločnosti demokratického štátu.

Dôležitou zložkou vzdelávacieho procesu v OU je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Monologické výklady učiteľa by mala nahradiť samostatná a skupinová práca (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu

v značnej miere závisia od kvality a organizácie práce učiteľa v triede. Výchovno-vzdelávací program vytvára dostatok priestoru pre vlastnú iniciatívu vyučujúceho.

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovaní občianskej náuky sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Okrem vyučovacej hodiny v triede je možné využiť aj iné organizačné formy ako návštevy spoločenských a kultúrnych podujatí, vychádzky s environmentálnou tematikou, besedy s odborníkom z praxe, práca s IKT a informáciami. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať poznatky a skúsenosti žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením algoritmu postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu.

U žiakov podporujeme prirodzenú súťaživosť, sebahodnotenie, samostatnosť i spoluprácu. Toto dosiahneme vhodnou motiváciou, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Učebnica občianskej náuky pre 1.ročník odborných učilíšť, časopisy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Matematika a práca s informáciami v odbornom učilišti je predmetom, ktorý okrem svojej všeobecno-vzdelávacej funkcie plní aj funkciu prípravnú. Obidve funkcie sa uplatňujú v súlade s princípom jednoty všeobecného a odborného vzdelávania v príprave mládeže na robotnícke povolania. Matematika rozvíja matematické myslenie, pamäť, priestorovú predstavivosť, podporuje presné vyjadrovanie formovanie požadovaných pracovných návykov. Tým sa podieľa na všestrannom rozvoji osobnosti žiakov. Matematické poznatky, zručnosti a návyky, ktoré si žiaci osvojujú, vytvárajú predpoklady pre lepšie pochopenie odbornej zložky vzdelávania a racionálne riešenie primeraných úloh z odbornej praxe. Výber učiva zohľadňuje cieľové zameranie a celkovú koncepciu učebných odborov, ako aj vstupné vedomosti a schopnosti žiakov.

Ciele:

Cieľom vyučovania matematiky v odbornom učilišti je, aby žiaci získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať u žiakov logické a kritické myslenie, schopnosť komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Matematika má zabezpečiť, aby si žiaci upevňovali a rozvíjali základné matematické poznatky, zručnosti a návyky nevyhnutné na pochopenie učiva odborných predmetov a úspešný výkon budúceho povolania. Aby získali prehľad o získavaní, triedení a spracovávaní informácií. To znamená, aby si upevňovali a rozvíjali: základné pojmy z jednotlivých častí učiva a ich vzťahy, jednoduché algoritmy riešenia matematických úloh, princíp matematizácie reálnych situácií. Absolvent má na primeranej úrovni dokázať:

- urobiť jednoduché matematické výpočty pomocou kalkulačiek a aspoň zhruba odhadnúť ich výsledok,
- vypočítať percentovú časť,
- dosadiť dané hodnoty do vzorcov a vypočítať neznámu veličinu,
- orientovať sa vo výpočte obvodov a obsahov rovinných obrazcov, objemov a povrchov geometrických telies,
- využívať získané poznatky v ostatných vyučovacích predmetoch pri riešení primeraných úloh z odbornej praxe.

- prejavíť základné kompetencie v oblasti využívania informačno-komunikačných technológií (IKT),
- vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché matematické informácie potrebné pre bežnú profesijnú situáciu.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Prirodzené čísla Počet hodín: 8	Čítanie a písanie prirodzených čísel, číselný rad, porovnávanie čísel Sčítanie, odčítanie prirodzených čísel Násobenie, delenie prirodzených čísel Delenie prirodzených čísel so zvyškom
Zlomky Počet hodín: 5	Čítanie a písanie zlomkov Zlomok ako časť celku Postup výpočtu zlomku z čísla Prevod zlomkov na desatinné čísla Rozlišovanie desatín, stotín, tisícín
Desatinné čísla Počet hodín: 6	Čítanie a písanie desatinných čísel Sčítanie, odčítanie desatinných čísel Násobenie desatinných čísel desiatkami, stovkami, tisícami Násobenie dvoch desatinných čísel Delenie desatinných čísel desiatkami, stovkami, tisícami, jednociferným celým číslom
Jednotky merania, ich prevod a použitie Počet hodín: 14	Jednotky dĺžky, meranie dĺžky Bod, priamka, vzájomná poloha priamok, úsečka Štvorec – konštrukcia, obvod Obdĺžnik – konštrukcia, obvod Trojuholník – vlastnosti, konštrukcia, obvod Jednotky obsahu a ich premena Obsah štvorca, obdĺžnika, trojuholníka Jednotky objemu a ich premena Jednotky hmotnosti a ich premena, riešenie slovných úloh Jednotky času – riešenie slovných úloh
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

V aritmetike sa rozvíjajú a upevňujú schopností pri bežných operáciách s celými a desatinnými číslami, jednoduchými vzorcami, s používaním premennej, s údajmi vyjadrenými v percentách, s finančnou matematikou v domácnosti. Poznatky zo špeciálnej základnej školy sa upevňujú a dopĺňajú v súlade s požiadavkami učebného odboru.

V základnom učive je zastúpená rovinná aj priestorová geometria. Hlavný dôraz sa kladie na budovanie predstavivosti, na rozvíjanie návyku používať náčrt pri riešení problémov. Okruh učí žiakov aplikovať teoretické poznatky v praktických úlohách vzhľadom na požiadavky učebného odboru. Žiaci s pomocou učiteľa, ale aj s pomocou IKT, vyhľadávajú, vyhodnocujú a spracúvajú informácie a údaje.

Stratégie vyučovania:

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky v odbornom učilišti je nevyhnutné okrem špeciálno-pedagogických metód používať aj aktivizujúce vyučovacie metódy. Predovšetkým samostatnú prácu, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Použitie aktivizujúcich metód sa musí zabezpečovať vhodnými demonštračnými pomôckami a didaktickou technikou. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných didaktických prostriedkov, kalkulačiek, počítačov.

Pri osvojovaní si matematických poznatkov budú žiaci používať učebnicu a pracovný zošit. Ústrednou témou učebných textov je odborné vzdelávanie a profesijná príprava. U žiakov podporujeme prirodzenú súťaživosť, sebahodnotenie, samostatnosť i spoluprácu. Toto dosiahneme vhodnou motiváciou, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Učebnica matematiky pre 1-3.ročník odborných učilíšť, pracovný zošit z matematiky pre 1.ročník, výučbové programy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Cieľom predmetu je získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Cieľom je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Ciele:

Cieľom vzdelávania v informačných technológiách je naučiť žiakov pracovať s informáciami. Žiaci pochopia základom informačných technológií a naučia sa na užívateľskej úrovni používať operačný systém.

Cieľom informatiky v 1.ročníku OU pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím je:

- zopakovať a rozšíriť nadobudnuté poznatky a zručnosti
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora, písať a upraviť text, doplniť text o obrázkov,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v grafickom editore pomocou základných nástrojov,
- pracovať s priečinkami, ukladať informácie,
- orientovať sa v prostredí vhodných náučných, vzdelávacích a zábavných webstránok,
- prijať a poslať e-mail, hľadať informácie na internetových portáloch.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Informácie okolo nás Počet hodín: 6	Oboznámenie sa s počítačom - Časti počítačovej zostavy - Práca s klávesnicou a myšou Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty - Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. - Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu - Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 12	- Posielanie a prijímanie e-mailu - Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii - Využitie adresára, zisťovanie e-mailových adries spolužiakov, rodičov - Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka - Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom - Sociálne siete - Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie (aplikácia poznatkov z učebného odboru) - On-line hry
Postupy, riešenie problémov Počet hodín: 5	- Riešenie jednoduchých algoritmov v grafickom editore - Práca s grafickým editorom - otvorenie programu, popis panela nástrojov, úprava obrázkov pomocou nástrojov. Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy
Princípy fungovania IKT Počet hodín: 5	- Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock - Funkcia tlačiarne - Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“. Spúšťanie hry a hudby z CD - Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie
Informačná spoločnosť Počet hodín: 5	Informačné technológie v škole - Využívanie rôznych typov edukačných programov - Voľný čas a IKT - Počítačové hry, hudba, filmy - Ovládanie jednoduchých hier
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať učivo z matematiky, slovenského jazyka ale aj odborných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov.

Proces:

Žiaci sa oboznamujú s prostredím grafického editora. Učia sa pracovať v prostredí textového editora a upravovať text. Pri práci s textom pracujeme najprv s hotovým krátkym textom a na ňom sa učia žiaci najprv pohybovať so šípkami a robiť jednoduchú úpravu. Orientujú sa v jednoduchých hrách. Učia sa posilať a prijímať e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Algoritmické úlohy orientujeme len na postupnosť jednoduchých príkazov v priamom režime. Žiaci môžu vo dvojiciach alebo v malej skupinke pracovať na malom, krátkom projekte, pri prezentovaní nejakej učebnej látky alebo zaujímavosti z učiva niektorého predmetu, kde využijú prácu s textom, obrázkom, grafikou. Nároky na prácu s PC sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Stratégie vyučovania:

Prevahu používaných metód tvoria:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metódy samostatnej práce
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita, hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia audio a video záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Hudobný materiál, DVD, výučbové programy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu :

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy.

Ciele:

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti k celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Absolvent má:

- vedieť vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností,
- prejavovať zmysel pre fair – play,
- poznať základné olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zdravie a jeho poruchy Počet hodín: 3	Význam zdravia pre jedinca a spoločnosť Šport v živote človeka Základy prvej pomoci
Zdravý životný štýl Počet hodín: 3	Základy správnej výživy Pohybové hry Triaľovanie snehových gúľ na cieľ
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť Počet hodín: 10	Akrobacia – kotúľ letmo, kotúľ vpred Skákanie cez švihadlo Základy bežeckých disciplín. Beh na 50 m Skok do diaľky s rozbehom. Posilňovacie cvičenia s vlastným telom Posilňovacie cvičenia s náčiním Body styling Cvičenie s lavičkou- chôdza, prísunná chôdza. Preskoky cez lavičku.
Športové činnosti pohybového režimu Počet hodín: 17	Stolný tenis – pravidlá prihrávky Vybíjaná – pravidlá hry Basketbal- pravidlá hry. Dribling Dvojtakt – strelba po dvojtakte Obranné a útočné činnosti jednotlivca. Hra na jeden kôš. Volejbal – pravidlá hry a rozostavenie Odbíjanie cez sieť, podanie zhora, zdola, Bedminton – prihrávky Kolky Základné prvky modernej gymnastiky Jednoduchá gymnastická zostava Jednoduché varianty discotancov Orientácia v teréne s mapou Orientačný beh
Spolu : 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Matematika, Občianska náuka, Etická výchova

Proces:

Úlohou každého učiteľa telesnej a športovej výchovy je, aby vychádzajúc z hlavných cieľov s prihliadnutím na rozvoj kompetencií žiakov, na ich vývin, predpoklady, záujmy a podmienky školy vypracoval sám programy vyučovania telesnej výchovy pre jednotlivé skupiny žiakov. Dôraz kladie na prispôsobenie programov vývinovým etapám a mládeže, a to nielen chronologickému veku, ale hlavne biologickým, funkčným a psychickým predpokladom, s osobitným zreteľom na individuálne osobitosti každého žiaka.

Realizácia programov vyučovania a výsledky sú závislé najmä od osobnosti vyučujúceho, od jeho pedagogického prístupu a pedagogického majstrovstva, vyučovacích metód, postupov a štýlov, uplatňovania pedagogických princípov, od úrovne žiakov, prostriedkov a podmienok, ktoré má škola k dispozícii.

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovací hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci s prihliadnutím na zdravotné obmedzenia. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz, okamžite poskytne učiteľ prvú predlekársku pomoc, zabezpečí lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

V rámci vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb rozdeľujeme učivo do štyroch okruhov:

Zdravie a jeho poruchy

Učivo poskytuje základné poznatky o zdravotných návykoch, hygiene, civilizačných chorobách, správnom držaní tela a prispieva k vytvoreniu komplexu poznatkov v oblasti starostlivosti o zdravie. Objasňuje pojem aktívne zdravie v zmysle zdravej výživy, otužovania, nefajčenia, abstinencie, sexuálnej výchovy, naplňovania voľného času pohybom a predchádzanie chorobám.

Zdravý životný štýl

Okruh zahŕňa súbor praktických zručností a poznatkov zameraných na zdravý životný štýl, pohybový režim, zdravotne orientovanú pohybovú aktivitu a význam aktívneho odpočinku. Žiaci si osvoja hygienické návyky, režim dňa, správne stravovanie, poznatky o základoch výživy.

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Oblasť zahŕňa kondičné a koordinačné schopnosti, žiaci sa naučia rozvíjať pohybovú výkonnosť pomocou športových disciplín, zvládať vykonať pohyb s rôznym zaťažením. Cieľ je získanie skúseností v rôznych športových činnostiach v optimálnej pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

Téma zoznamuje žiakov nielen so základnými pravidlami jednotlivých športových činností, ale aj s technikou a taktikou športových disciplín, ich pravidlami a športovou terminológiou. Cieľom je získať pozitívne zážitky z vykonávania pohybu, dosiahnuť socializáciu, komunikáciu a motiváciu za pomoci pohybu.

Stratégie vyučovania:

všeobecné vyučovacie metódy:

- metódy oboznámenia s cvičením : metóda ukážky- demonštrácie, metóda slovného opisu – vysvetľovania

metódy nácviku:

- komplexný postup, analyticko – syntetický postup, zmiešaný postup

metóda výcviku

- metóda opakovania
- metóda intervalového tréningu
- metóda súťaženia

metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie

špecifické vyučovacie metódy:

- kompenzačné metódy
- rehabilitačné metódy
- metóda pohybového kontrastu
- metóda imitačných cvičení
- metóda pasívneho pohybu
- motivačné metódy

Učebné zdroje :

literatúra, encyklopédie, časopisy, materiálno- technické a didaktické prostriedky, náčinie a náradie.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Úlohou predmetu technológia je oboznámiť žiakov so základmi ručného a strojového šitia, s oddeľovacím procesom, spojovacím procesom, a úpravou textilných výrobkov žehlením zariadeniami v textilnej výrobe. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov. Pri výklade je potrebné používať správne názvoslovie, trvalo uplatňovať najnovšie poznatky z odboru.

Ciele:

- čítať jednoduchšiu technickú dokumentáciu,
- ovládať základy strojového šitia
- popísať postup zhotovenia jednoduchého výrobku a jeho súčastí,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov na primeranej úrovni,
- rozoznať symboly ošetrovania výrobkov,
- popísať oddeľovací, spájací, tepelnotvarovací a dokončovací proces,
- poznať základné technologické postupy výroby a ich správne dodržiavanie,
- používať jednoduchú odbornú terminológiu
- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce,
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce,
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom a strojovom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi,
- definovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia pri činnosti v odbore
- popísať ochranné pracovné pomôcky používané pri práci
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Technológia	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod, význam predmetu Počet hodín: 3	Obsahový okruh oboznamuje žiakov s významom predmetu, históriou a vývojom odevov, základnými typmi odevov.
Technika ručného šitia Počet hodín: 5	Poznávanie základných ručných stehov a ich používanie. Pomenovanie a používanie pracovné prostriedky, ktoré sa používajú pri ručnom šití. Charakteristika základných ručných techník: vyšívanie, tkanie, pletenie, háčkovanie, makramé, krosienkovanie, batikovanie, paličkovanie, šitá čipka
Strojové šitie Počet hodín: 12	Príprava stroja na šitie, obsluha a údržba šijacieho stroja. Druhy strojových švov, výrobný postupzhotovenia odševkov, druhy strojových dierok, strojové prišívanie gombíkov.
Organizácia prác, pracoviska a výroby Počet hodín: 6	Obsahový okruh oboznamuje žiakov s významom technickej prípravy výroby, striháreň a jej zariadenia, pracovný postup pre striháreň, BOZP pri strihaní, základné pojmy – operácia, úkon, pohyb.
Dohotovovanie výrobkov Počet hodín: 2	Význam žehlenia, vybavenie žehliarne, postup práce pri žehlení, chyby spôsobené žehlením. Skladanie a balenie bielizne, BOZP pri žehlení.
Technika šitia jednoduchých výrobkov Počet hodín: 5	Technický nákras, opis a popis výrobku. Súpis operácií, technická prípravu šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: posteľná bielizeň, zástera, trenírky.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: odborné kreslenie, odevné materiály, stroje a zariadenia a odborného výcviku.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítačová technika, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky (meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovné so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Materiály
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet Materiály patrí k základným odborným predmetom učebného odboru. Žiakom poskytuje vedomosti o textilných materiáloch na výrobu finálnych výrobkov. Obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami na používané druhy materiálov a ich praktických aplikáciách. Znalosti z predmetu materiály sa využívajú vo všetkých odborných predmetoch.

Ciele:

- vymenovať textilné a odevné materiály používané v odbore,
- popísať základné väzby a vlastnosti tkanín a pletenín,
- získať prehľad o surovinách používaných v textilnom priemysle
- získať prehľad o výrobe plošných a dĺžkových textílií
- poznať vlastnosti textilných vlákien a ich aplikáciu vo výrobe
- poznať akým spôsobom sa vyrábajú jednotlivé druhy prírodných aj umelých vlákien
- poznať ich vlastností a použitie
- vedieť čo je to priadza, ako sa vyrába, načo nám slúžia a ako sa používa
- získať prehľad o výrobe, načo nám slúži a ako sa používa tkaný a pletený materiál
- používať vhodné odborné názvoslovie

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Materiály	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod do predmetu Počet hodín: 5	Vývoj textílií, základné rozdelenie textílií – tkanina, pletenina, netkaných textílií. Rozoznávajú zrakom, hmatom.

Prírodné textilné vlákna, ich charakteristické vlastnosti, znaky a použitie Počet hodín: 10	Spôsoby výroby jednotlivých druhov prírodných vlákien. Poznávanie ich vlastností a použitie.
Umele textilné vlákna, ich charakteristické vlastnosti, znaky a použitie Počet hodín: 5	Spôsoby výroby jednotlivých druhov umelých vlákien. Poznávanie ich vlastností a použitie.
Výroba priadze Počet hodín: 5	Čo je to priadza, ako sa vyrába, načo nám slúži a ako sa používa.
Základy tkania Počet hodín: 4	Oboznámenie sa s tkacími strojmi. Ako sa vyrába, načo nám slúži a ako sa používa tkaný materiál.
Základy pletenia Počet hodín: 4	Oboznámenie sa s pletacími strojmi. Ako sa vyrába, načo nám slúži a ako sa používa pletený materiál.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní vedomostí využívať poznatky a vedomosti z ostatných odborných predmetov: technológie, konštrukcie strihov a odborného výcviku, využívaním praktických cvičení.

Proces:

Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti, postupnosti, trvalosti a spojenia teórie s praxou. V súlade s charakterom učiva učiteľ tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu odbornú terminológiu a platné názvoslovie.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na praktických poznatkoch o odevnom materiáli. Vyučovacia hodina rozvíja vedomosti o odevnom materiáli, jeho pôvode, zložení a úprave. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnútiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovnou so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Stroje a zariadenia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet Stroje a zariadenia patrí k základným odborným predmetom učebného odboru, obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami na používanie strojov a zariadení v praxi. Znalosti z predmetu stroje a zariadenia sa využívajú vo všetkých odborných predmetoch a odbornej praxi.

Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti a trvalosti. V súlade s charakterom učiva tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto predmetu je BOZP. Vyučujúci sa zaoberá BOZP na jednotlivých druhoch strojov a zariadení ako aj používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov pri práci.

Ciele:

- popísať použitie pracovných nástrojov a strojov používaných vo výrobe
- rozoznať menej náročné strojové vybavenie výroby a pracovné nástroje,
- popísať vybavenie pracoviísk,
- popísať jednoduché zásady hospodárenia so zverenými prostriedkami
- poskytnúť žiakom odborné vedomosti potrebné pri práci na strojoch a strojných zariadeniach v danom odbore
- vytvoriť si správne návyky, vzťah k práci, k správnej organizácii práce
- dodržiavať hygienické bezpečnostné a protipožiarne predpisy
- dodržiavať zásady pracovného prostredia hospodárnosti pri obsluhovaní strojov a zariadení
- používať odborné názvoslovie

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Stroje a zariadenia	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod do predmetu Počet hodín: 5	Spojovacie strojové súčiastky a mechanizmy na prenášanie pohybov
Vývoj šijacích strojov Počet hodín: 4	História a vývoj šijacieho stroja a zariadení používaných v textilnom priemysle
Tvorenie stehov Počet hodín: 7	Technologický postup pri tvorbe stehov a švov šijacieho stroja Kvalita šijacích ihliel, označovanie a číslovanie ihliel
Model základného šijacieho stroja Počet hodín: 13	Hlavné časti šijacieho stroja, hlavné mechanizmy šijacieho stroja, elektrické príslušenstvo, prídavné zariadenia. Obsluha a údržba šijacieho stroja. Kvalita šicích ihliel, označovanie a číslovanie ihliel.
BOZP Počet hodín: 4	BOZP na jednotlivých druhoch strojov a zariadení ako aj používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov pri práci a najčastejšie zdroje úrazov. Najčastejšie poruchy pri šití a ich odstraňovanie.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo predmetu nadväzuje na základné vedomosti z technického kreslenia a ostatných odborných predmetov 1.ročníka: technológia, materiály, odborné kreslenie a odborný výcvik.

Proces:

Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti a trvalosti. V súlade s charakterom učiva tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto predmetu je BOZP. Vyučujúci sa zaoberá BOZP na jednotlivých druhoch strojov a zariadení ako aj používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov pri práci.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie založené na základnom predpoklade úspešnej práce šičky, správnom používaní stroja a zariadení a ich obsluhu. Učiteľ využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti, primeranosti a spojenia teórie s praxou.

Učebné zdroje:

Učebnica, STN, odborné časopisy, internet, didaktická technika, materiálne zdroje

Pomôcky:

Rôzne druhy šijacích strojov, strojné zariadenie, rôzne druhy nástrojov na prácu z textilným a pomocným materiálom. Nástroje na strihanie a žehlenie odevných výrobkov. Dataprojektor, počítač, tlačiareň, obrazy, tabule, mapy a schémy strojov a zariadení.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Odborné kreslenie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo predmetu Odborné kreslenie poskytuje základné poznatky o pravidlách technického kreslenia pre textilnú výrobu. Poskytuje žiakom základné poznatky o farbách, farebnom spektre. Poskytuje znalosti o anatomickej stavbe ľudského tela, o meraní telesných rozmerov. Vysvetľuje základné strihové pojmy. Učivo má výtvarnú časť a technickú časť. Výtvarná časť je zameraná na kreslenie (skicovanie) odevných výrobkov voľnou rukou a kreslenie ľudskej postavy. Technická časť je zameraná na technické detailné zobrazenie odevných výrobkov, na vyhotovenie šablón v zmenšenej mierke, polohovanie a určenie spotreby materiálu. Žiaci sa naučia pracovať s módnym časopisom so zameraním na výbery strihov.

Ciele:

- poznať význam predmetu, pomôcky na technické kreslenie
- poznať formáty, mierky, čiary, kótovanie, písmo, farby
- ovládať proporčné rozdelenie ľudskej postavy
- poznať druhy rozmerov, odmerať jednotlivé rozmery, zapísať jednotlivé rozmery
- ovládať veľkostný sortiment
- používať móдне časopisy a vyberať strihy
- používať strihy a ich polohovanie na látku
- polohovať a určiť spotrebu materiálu
- používať vhodné odborné názvoslovie
- kresliť vlastné návrhy voľnou rukou

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Odborné kreslenie	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod, história predmetu Počet hodín: 3	Význam predmetu, história odievania.
Základu technického kreslenia Počet hodín: 7	Pomôcky na technické kreslenie, výkresy, druhy výkresov. Formáty a mierky používané pri zhotovovaní strihov, čiary, kótovanie, technické písmo.
Farby, farebné spektrum Počet hodín: 3	Základné farby, rozlišovanie studených a teplých farieb, farebné spektrum.
Anatómia a proporčné rozdelenie ľudského tela Počet hodín: 7	Základy anatómie, proporčné rozdelenie ľudskej postavy – dĺžkové, obvodové. Charakteristika formy tela muža, ženy a dieťaťa. Nesúmerné postavy a abnormality.
Základné pravidla zisťovania mier Počet hodín: 10	Druhy rozmerov. Vie odmerať jednotlivé rozmery, zapísať jednotlivé rozmery. Veľkostný sortiment detský, dámsky, pánsky.
Technické skicovanie výrobkov Počet hodín: 3	Obsahový okruh oboznamuje žiakov s významom, používaním a zásad technického skicovania.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológia, odevné materiály a stroje a zariadenia.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	21 hodín týždenne, spolu 693 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti podľa profilácie. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi dôležitými pre vykonávanie zvoleného povolania. V praktickej príprave sa žiaci zoznámia s povinnosťami pracovníka, v priemyselne orientovaných praktických činnostiach žiaci uplatňujú získané teoretické vedomosti, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov. Odborný výcvik poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je aby si žiak osvojil jednoduché manuálne zručnosti, naučil sa používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia a manipulovať s materiálom pri jeho spracovávaní na hotový výrobok. Žiak zvládne činnosti pri zhotovovaní spojovacieho, tvarovacieho a dokončovacieho procesu. Naučí sa základy vyšívania, pletenia, háčkovania, štrikovania apod., zhotovovať jednoduchú bielizeň, textilné hračky a rôzne úžitkové predmety.

Ciele:

- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednohlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrenie, žehlenie, skladovanie výrobkov).

- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- vykonať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať používanie jednoduchých strojových zariadení,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a pracovných pomôcok,
- používať základnú odbornú terminológiu pri práci vo svojom odbore,
- používať ochranné pracovné pomôcky pri práci

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Odborný výcvik	20	1	21

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod Počet hodín: 21	Oboznámenie žiakov s dielenským poriadkom. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, PO. Hasiace prístroje.
Základy ručného šitia Počet hodín: 84	Základné ručné stehy, zhotovovanie podľa technologického postupu. Vyšitie dierky a prišitie gombíka.
Výrobný proces Počet hodín: 21	Technická príprava výroby, striháreň – šijacia dielňa – žehliareň. Základné pojmy – operácia, úkon, pohyb.
Striháreň Počet hodín: 21	Technickú prípravu výroby, striháreň a jej zariadenia, pracovný postup pre striháreň, BOZP pri strihaní, základné pojmy – operácia, úkon, pohyb.
Základy strojového šitia Počet hodín: 105	BOZP pri obsluhu šijacieho stroja. Návlek, obsluha, bežná údržba, šitie bez návleku, šitie s návlekom, tvarované šitie s návlekom pri dodržiavaní zásad ekonomických pohybov.
Šitie základných strojových švov Počet hodín: 84	Zhotovenie podľa TP: jednochrátovaný šev, dvojchrátovaný šev, preplátovaný šev, lemovací, obrubovaný šev, prekryvaný šev
Žehlenie Počet hodín: 21	Význam žehlenia, vybavenie žehliarne, postup práce pri žehlení. Chyby spôsobené žehlením, ich odstránenie. Skladanie a balenie bielizne. BOZP pri žehlení.
Zhotovenie jednoduchých častí výrobkov Počet hodín: 105	Zhotovenie podľa TP: strojové dierky, odševky, záševky, záhyby, rôzne druhy nakladaných vreciek, rôzne druhy príklopiek. Šitie na obnitkovacom stroji.
Zhotovenie jednoduchých výrobkov Počet hodín: 231	Zhotovenie podľa TP a popis: posteľná bielizeň, pánske trenírky, pásová zástera.
Spolu: 693 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológia, konštrukcia strihov, odevné materiály a stroje a zariadenia.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia jednotka odborného výcviku rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Učiteľ využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

**Školský vzdelávací program pre 2. ročník OU pre odbor:
3178G 03 Výroba konfekcie - šitie bielizne a ručné techniky**

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP 2.ročník /hodín týždenne
Všeobecné vzdelávanie		4	6
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova		1
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	1	1
	Informatika		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	1	1
Odborné vzdelávanie		22	25
Teoretické vzdelávanie	Technológia	1	1
	Materiály	1	1
	Odborné kreslenie		1
	Technika ručných prác		1
Praktická príprava	Odborný výcvik	20	21
Disponibilné hodiny		4	
Voliteľné hodiny		1	
Spolu:		31	31

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet má sprostredkovať žiakom jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu ako prostriedok na dorozumievanie a myslenie, na podávanie a výmenu informácií. Vzdelávací program sa usiluje prostredníctvom celej vzdelávacej oblasti a zvlášť prostredníctvom predmetu slovenský jazyk a literatúra rozvinúť a podporiť sociálne kompetencie žiakov, ich všeobecný kultúrny rozhľad, formovať ich estetické čítanie a celkovú kultiváciu vyjadrovania a správania.

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykové vzdelávanie a literárnu výchovu. Obe zložky sú úzko prepojené – jazykové vzdelávanie je orientované dominantne na štylistiku a sloh, literatúra sa primárne neskúma ako umelecký či historický fenomén, ale ako predmet čítania s porozumením a ako ilustrácia formálnej, druhej, žánrovej, štylistickej, tematickej a obsahovej rôznorodosti textov.

Jazykové vzdelávanie vychováva žiakov k jednoduchému kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného rozvoja. Cieľové kompetencie jazykového vzdelávania majú charakter všeobecne formulovaných požiadaviek na vedomosti a zručnosti, ktoré si má žiak osvojiť v priebehu štúdia. Významne sa podieľa na príprave žiakov, na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti, vedie žiakov k osvojeniu si praktických rečových zručností jazyka ako nástroja dorozumievania v rôznych situáciách každodenného osobného a pracovného života. Pripravuje ich k účasti v priamej a nepriamej komunikácii vrátane prístupu k informačným zdrojom a rozširuje ich poznatky o svete. Prispieva k formovaniu osobnosti žiakov, rozvíja ich schopnosti učiť sa po celý život, učí ich byť vnímavými ku kultúre. Na podporu výučby používame podľa potreby podľa potreby aj multimediálne výučbové programy a internet.

Literárnu výchovu jednoznačne chápeme ako výchovu človeka a jeho kultúrneho prejavu. Ťažiskom je práca s vecnou a umeleckou literatúrou rôzneho druhu, žánru a tematiky. Žiaci sú vedení k vlastnej čitateľskej aktivite.

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry v odborných učilištiach významnou mierou prispieva k všestrannej príprave žiakov pre život v spoločnosti. Žiaci sa zdokonaľujú v rečovej komunikácii spojenej s ich spoločenským a pracovným prostredím. Prakticky poznávajú funkciu reči ako nástroja myslenia, informácie a vzájomného dorozumenia.

Literatúra nadväzuje na vedomosti žiakov, ktoré získali v rámci vyučovania na základnej škole. Rozširuje ich a prehĺbuje špecifickými formami práce v súlade s osobitosťami a potrebami ich

psychického a sociálneho vývinu, a to so zreteľom na utváranie správneho vzťahu k ľuďom v spoločnosti.

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry sa podieľa na rozvoji osobnosti tým, že:

- a) rozvíja logické a tvorivé myslenie žiakov pri tvorení samostatných rečových prejavov, ktorými sa v podstate riešia problémové životné situácie, poznávaním súvislosti medzi vývojom spoločnosti a jazykom, medzi rečovou komunikáciou a výrobným procesom,
- b) prehĺbuje identifikáciu k svojmu národu poznávaním bohatstva materinského jazyka,
- c) pôsobením literatúry rozvíja myslenie a estetické cítenie žiakov, ako aj dodržiavanie estetiky (úpravy a kultivovanosti) vlastného prejavu,
- d) prehĺbuje ostatné zložky výchovy obsahom textov, s ktorými žiaci receptívne, reprodukčne aj produkčne pracujú.

Ciele:

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky (zvukové, verbálne, neverbálne), reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- zvoliť si jednoduchý spôsob (priamy alebo sprostredkovaný – napr. telefónom), prostriedky a intonáciu ústneho prejavu so zreteľom na osobu, s ktorou hovorí,
- vyjadrovať svoj úmysel vhodným jednoduchým spôsobom, prezentovať sám seba, zdôvodňovať svoje názory, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- používať jednoduché postupy a jazykové prostriedky v hovorom štýle, ovládať základy jednoduchého a nenáročného administratívneho a odborného štýlu,
- tvoriť jednoduché písomné prejavy, štylizovať jednoduché listy (formálne, neformálne), krátke informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať bežné formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať s pomocou učiteľa bežné jednoduché návody k činnostiam,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými príručkami za pomoci učiteľa,
- chápať význam jazykovej kultúry, rozdiely medzi spisovným jazykom a ostatnými útvarmi národného jazyka,
- vyhľadávať s pomocou učiteľa alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,
- interpretovať jednoduchým spôsobom prečítaný alebo vypočítaný text.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Verbálne vyjadrovanie Počet hodín: 8	Požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie. Ospravedlnenie. Vykanie a podmieňovací spôsob slovíes. Uvítanie návštevy, rozlúčenie sa. Predstavenie sa, predstavenie druhej osoby. Blahoželenie, vyslovenie sústrasti. Rozprávanie podľa osnovy. Ústna správa. Správa, oznámenie. Mediálna komunikácia: Čítame noviny a časopisy - komentár, interview
Písomné vyjadrovanie Počet hodín: 6	Telegram (oznámenie, blahoželenie, sústrasť). Inzerát. Poštová sprievodka, poštová poukážka. List – súkromný (blahoželenie, ospravedlnenie). List – úradný. Vypĺňanie tlačív: prihláška do kurzu, jednoduchý dotazník. Písanie skratiek a značiek. Žiadanka a výdajka na materiál. Opis pracovného postupu, návod, recept.
Jazykové a štylistické prostriedky Počet hodín: 8	Spájanie viet do súvetia. Čiarka vo vete. Spojky a predložky. Písanie spojok a predložiek. Pravopis a výslovnosť dvojhlások. Písanie vlastných podstatných mien. Pravopis slovíes, používanie správnych slovesných tvarov dokonavých a nedokonavých slovíes. Pravopis zámen. Písanie a pravopis čísloviek. Pravopis a skloňovanie zámen.
Práca s textom – získavanie informácií a čítanie s porozumením Počet hodín: 11	Ľ. Zúbek: Jar Adely Ostrolúckej R. Rolland: Peter a Lucia M. Figuli: Tri gaštanové kone J. Smrek: Básnik a žena B. Němcová: Babička M. Rúfus: Nové modlitbičky J. Kostra: Dvom, Dobré slovo (Každý deň) M. Lasica: Vybrané slová – z knižného výberu. J. Satinský: Polstoročie s Bratislavou
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov: matematika, etická výchova, občianska náuka, odborné predmety
- prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – Power Point, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete
- organizovanie súťaží, exkurzií

Proces:

Obsah cvičení verbálního a písemného vyjadrovania čerpá zo zážitkov, skúseností i záujmovej činnosti žiakov a poskytuje priestor na vyjadrenie vlastného názoru. Jednoduchý opis i opis pracovného postupu má súvisieť s odbornými predmetmi a s výrobnou praxou žiakov. S ohľadom na spoločenské požiadavky a potreby zahŕňa obsah aj otázky ochrany životného prostredia, témy smerujúce k výchove k manželstvu a rodičovstvu, ale aj k prevencii spoločensky nežiaducich javov a k zdravej životospráve.

Základom učiva v OU je slohová výchova vo verbálnej a písomnej forme, gramatická a pravopisná zložka má iba doplnujúcu funkciu. Žiaci zvládli učivo základnej školy v upravenej podobe na rozličnej úrovni, pozornosť treba preto sústrediť na základné poznatky a zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci život žiakov, pre ich pracovné a spoločenské uplatnenie. Učiteľ sa musí usilovať, aby sa žiaci v primeranej miere naučili prakticky používať gramatickú teóriu, aby sa vedeli jednoducho, jasne a výstižne vyjadrovať a venovali pozornosť hovorovej stránke reči. Aj s ohľadom na časté poruchy učenia a minimálnu čitateľskú aktivitu žiakov je potrebné venovať pozornosť viac výberu slov, logickému usporiadaniu textu a jeho členeniu než jednotlivým, obsah a zrozumiteľnosť textu neovplyvňujúcim gramatickým chybám.

Pri práci s textom sa konkrétne texty na literárnu výchovu sa nepredpisujú. Učiteľ zvolí prácu s takými reprezentatívnymi textami vecnej i umeleckej literatúry, aby mohol žiaka efektívne viesť k získavaniu informácií a k čítaniu s porozumením, kedy žiak dokáže text prečítať a reprodukovať. Vychádza pritom aj z konkrétnej skladby žiakov v triede, z ich učebného odboru, z ich záujmov, z dostupnosti materiálov a pod. Žiak by mal byť schopný rozlíšiť, resp. prakticky používať kľúčové slová, vetu – odsek – výpoveď, osnovu textu. Žiak má vedieť rozlíšiť nárečové a slangové vyjadrovanie a v maximálne možnej miere uplatňovať v ústnej i písomnej forme spisovný jazyk. Žiak by mal pozorovať rozdiely medzi vecným a umeleckým textom, ľudovým a autorským textom, prozaickou a poetickou formou, medzi epikou, lyrikou a drámou. (Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok. Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti. Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.)

Stratégie vyučovania:

- výklad
- vysvetľovanie
- skupinová práca
- kolektívna práca
- samostatná práca
- metódy motivačné, opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- časopisy a noviny
- encyklopédie

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií (test na konci tematického celku). Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet etická výchova je súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Poslaním etickej výchovy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Súčasťou etickej výchovy je aj rozvoj sociálnych zručností, ako je komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných a pod.

Ciele:

Cieľom etickej výchovy je formovanie mravne zrelého človeka, ktorý sa riadi určitými spoločensky uznanými morálnymi pravidlami – morálkou. Vyučovacie ciele sú zamerané na:

- vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov,
- prehľbovanie úrovne vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- rozvíjanie a zdokonaľovanie základných etických postojov a spôsobilostí, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti a pod.,
- rozvíjanie schopnosti empatie a zvládanie agresivity,
- negatívny vplyv nežiaducich návykov a závislostí,
- zdravý životný štýl,
- prehľbovanie chápania zmyslu rodinného života,
- rešpektovanie a uplatňovanie mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a znášanie zodpovednosti za vlastné názory, správanie a konanie,
- pozitívny, ochranársky vzťah k životnému prostrediu a všetkému živému okolo nás.

Absolvent má:

- ovládať základné schopnosti potrebné na sebaopoznávanie a sebaovládanie,
- poznať druhy komunikácie (verbálna, neverbálna),
- ovládať vedenie dialógu,
- pochopiť dôležitosť vyjadrovania citov pre život, ich vplyv na zdravie a život,

- oboznámiť sa s nevyhnutnosťou zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech so získavaním zručností a vedomostí po celý život,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, alkoholizmus, drogové závislosti, gamblerstvo, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebapoznávanie Počet hodín: 6	Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota Základy duševnej hygieny Prosociálnosť a spolupráca – centrálné etické hodnoty Poznanie seba, sebahodnotenie, sebakritika Sebaovládanie a seba výchova Egoizmus a altruizmus Svedomie
Vyjadrovanie citov Počet hodín: 8	Priateľstvo, zamilovanosť, láska Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami Rozvíjanie sexuálnej identity Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, vhodnosť výberu partnera Plánované rodičovstvo, manželstvo - typy Zázrak života – počatie a prenatálny život ľudského plodu Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky Pohlavné choroby, AIDS Antikoncepcia a prirodzené metódy regulácie počatí Interupcia a jej možné následky
Prosociálne hodnoty a vzory Počet hodín: 2	Televízia, literatúra, internet – ich vplyv na mládež Efektívne využívanie voľného času.
Životný štýl Počet hodín: 5	Hodnotová orientácia dnešnej mládeže Povedomie vlastnej hodnoty Skromnosť vo vystupovaní, dobroprajnosť, cieľavedomosť, veselosť, sebaovládanie Kultivované vyjadrovanie citov
Závislosti ohrozujúce náš život Počet hodín: 6	Výchova k tolerancii, rasovej znášanlivosti Boj proti antisemitizmu, xenofóbii, rasizmu Konzumný spôsob života – jeho hrozby Fajčenie, alkohol, Omamné látky Gamblerstvo

	Nadmerné sledovanie televízie
Ekologická etika Počet hodín: 6	Ochrana a tvorba životného prostredia. Globálne ekologické problémy: znečisťovanie ovzdušia, znižovanie tvorby kyslíka, znečisťovanie vôd, úbytok a znehodnocovanie pôdy, nadmerne čerpanie nerastných zdrojov, nárast objemu odpadov a problémy ich odstraňovania Budúcnosť nášho sveta
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

Obsah etickej výchovy je zameraný na vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov. V popredí je cieľavedomé ovplyvňovanie poznania a konania žiakov v duchu morálky a humanizmu. Učí ich schopnosti prejavovať svojimi postojmi a skutkami pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje žiakov v otázkach ich budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a spoločnosti. Jedná sa o zážitkové učenie s veľkým dôrazom na hodnotovú reflexiu a transfer postojov a správania do každodenného života.

Vzdelávanie v rámci etickej výchovy vedie žiakov k poznaniu silných a slabých stránok svojej osobnosti, vychováva k sebaovládaniu, pozitívnemu hodnoteniu druhých, umeniu hľadať kompromis, chápať a akceptovať ľudí. Žiaci si osvoja pojmy ako je ľudská dôstojnosť, rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám a postihnutým. Získajú informácie o náboženskej etike, etike sexuálneho života, o rodinnom spoločenstve, súvislostiach medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami, etike práce. Naučia sa o slobodnom prístupe k informáciám o funkcii médií, kritickom prístupe k médiám ako zdroju zábavy a ponaučenia

Stratégie vyučovania:

Dôležitá je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Učiteľ má uprednostňovať samostatnú a skupinovú prácu žiakov (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Vo vyučovaní etickej výchovy sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať poznatky a skúsenosti žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením algoritmu postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu. Etická výchova však neznamena len osobitné metódy, ale aj určitý osobitý prístup k žiakom. Dáva im možnosť vyjadriť vlastné myšlienky, názory a stanoviská. Úlohou učiteľa je vytvoriť v skupine atmosféru otvorenosti, srdečnosti a dobroprajnosti. Účastníci sa potom budú cítiť bezpeční a budú mať dôveru v seba, aj k ostatným. Cieľom etickej výchovy je nielen

informovať žiaka o etických zásadách, ale pomáhať mu, aby si vytvoril na ne vlastný názor, osvojil si primerané postoje a správanie – stal sa prosociálnym.

V etape nácviku žiaduceho správania v triede možno uplatniť najmä hranie rolí, v ktorých postavy realizujú želané formy správania. V etape prepojenia so životom zadávame úlohy skúmajúce, ako sa žiakom darí uskutočňovať nacvičované spôsobilosti mimo triedy.

Učebné zdroje:

Pracovné listy, časopisy, dvd, filmy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet občianska náuka je neoddeliteľnou súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Svojím obsahom pomáha žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Vyučovacie ciele sú zamerané na vytváranie takého hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov, ktorý im uľahčí orientáciu v budúcom každodennom smerovaní občianskeho života.

Ciele:

Poznávacie zameranie predmetu je orientované na:

- kvalitu, normy a zásady života v rodine a rôznych spoločenských skupinách,
- základné občianske práva a povinnosti,
- osobnosť žiaka, jeho individualitu, charakter a schopnosť podriaďovať sa spoločenským normám, zásadám a požiadavkám,
- tvorbu svetonázorových a všeľudských hodnôt, toleranciu k rôznym náboženským, filozofickým a etickým názorom a problémom,
- význam dobrých medziľudských vzťahov so spolupracovníkmi, spoluobčanmi, najmä slabšími a staršími ľuďmi,
- pochopenie významu kultúry, estetiky a vkusu všeobecne,
- pozitívny, ochranársky vzťah k životnému prostrediu a všetkému živému okolo nás,
- zdravý životný štýl,
- schopnosť vyjadriť svoje názory a potreby, učiť sa samostatnosti a schopnosti osamostatniť sa v bežných socializačných situáciách.

Vyučovanie občianskej náuky sa podieľa na rozvoji osobnosti žiaka tým, že:

- rozvíja tvorivosť myslenia, realistického sebapoznávania a sebahodnotenia,
- rozširuje obsah a rozsah vedomostí a schopností žiakov,
- prehĺbuje úroveň vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- učí ako získať názor a schopnosť riešiť socializačné situácie a problémy každodenného života, akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- formuje jednotlivé prvky občianskych postojov, zákonných a mravných noriem,

- učí rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a nieť zodpovednosť za vlastné názory, správanie a konanie,
- prehľbuje chápanie zmyslu rodinného života,
- vedie k uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov na vyjadrovanie vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov k primeranému obhajovaniu vlastných práv,
- prehľbuje základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce s cieľom orientovať sa a uplatniť sa na pracovnom trhu, aj v medzinárodnom meradle,
- prehľbuje všetky zložky výchovy vo vzájomnom prepojení vyučovania a výchovy.

Absolvent má:

- vysvetliť a diferencovať pojmy etika a morálka,
- poznať význam pojmu „zodpovednosť za svoje skutky“,
- chápať význam ochrany a tvorby životného prostredia,
- uviesť príklady empatického správania,
- ovládať základné hygienické návyky, zásady osobnej hygieny na pracovisku, chápať riziko nesprávnej životosprávy,
- poznať podoby a formy diskriminácie, rasizmu a intolerancie,
- ovládať práva a povinnosti členov rodiny,
- mať osvojené estetické cítenie v každodennom živote (obliekanie, bývanie, pracovné prostredie...),
- vymenovať masovokomunikačné prostriedky a ich pozitívne a negatívne vplyvy,
- poznať základné inštitúcie v meste (obci) a vysvetliť ich funkcie a poslanie,
- ovládať demokratické základy štátu a stručne charakterizovať najvyššie orgány štátnej moci.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Občianska náuka	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Osobnosť človeka Počet hodín: 2	Predmet psychológie Základné typy osobnosti, pojem individualita
Spoločenské skupiny Počet hodín: 1	Sociálne skupiny a zvláštne zoskupenia Nežiaduce javy v sociálnych skupinách, podoby a formy intolerancie
Regulácia osobnostných črt Počet hodín: 3	Životné etapy človeka – rozlišovanie období vývoja osobnosti Medzigeneračné vzťahy Prevencia, príčiny a riešenie konfliktných situácií, dialóg
Rodina ako sociálna skupina Počet hodín: 10	Pojmy priateľstvo a láska Výber životného partnera, manželstvo – formálne aspekty uzatvárania Rodičovstvo, funkcie rodiny

	Základné rozdelenie rodín – úplná, neúplná, náhradná Práva a povinnosti detí, práva a povinnosti členov rodiny, rovnosť rodičovských práv Patologické javy v rodine Rozvodovosť: prevencia, príčiny, následky
Estetika – náuka o krásne Počet hodín: 8	Druhy a žánre umenia, pojem umenie, umelecká tvorba, gýč Estetika v každodennom živote – prvky krásy Estetika odievania – pojem móda Estetika bývania, stolovania Estetika pracovného prostredia Estetika životného prostredia Kultúra v medziľudských vzťahoch – pojmy slušnosť, takt, aplikácia pojmov v konkrétnych situáciách
Masovokomunikačné prostriedky a ich miesto v živote človeka Počet hodín: 5	Pojem a funkcie médií Druhy masovokomunikačných prostriedkov Pozitívne a negatívne vplyvy masovokomunikačných prostriedkov na život človeka
Inštitúcie a úrady Počet hodín: 4	Funkcie a poslanie základných inštitúcií a úradov: pošta, banka, úrad práce, sociálny úrad, polícia, miestny úrad, sociálna poisťovňa
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

Obsah predmetu občianskej náuky nadväzuje na učivo špeciálnej základnej školy. Rozvíjanie poznatkov, vedomostí a schopností žiakov nadväzuje najmä na spoločenskovedné poznatky zo základného stupňa vzdelávania v predmetoch vlastiveda, slovenský jazyk, literárna výchova a prírodopis. Prvkom rozšírenia obsahu učiva je výber základných poznatkov niektorých spoločenskovedných disciplín, ako sú etika, filozofia, ekonómia, právo, politológia – sociológia, ekológia, medicína.

V odbornom učilišti sa venuje mimoriadna pozornosť upevňovaniu poznatkov, vedomostí, schopností a zručností žiakov, pretože didaktický systém učiva berie do úvahy skutočnosť, že žiaci v špeciálnej základnej škole zvládnu učivo občianskej výchovy na rôznej úrovni.

V popredí je cieľavedomé ovplyvňovanie poznania a konania žiakov v duchu morálky, humanizmu a demokracie. Učí ich schopnosti prejavovať svojimi postojmi a skutkami občiansku aktivitu, pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje každého žiaka v spleťtých otázkach jeho budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a občianskej spoločnosti demokratického štátu.

Dôležitou zložkou vzdelávacieho procesu v OU je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Monologické výklady učiteľa by mala nahradiť samostatná a skupinová práca (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie

problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu v značnej miere závisia od kvality a organizácie práce učiteľa v triede. Výchovno-vzdelávací program vytvára dostatok priestoru pre vlastnú iniciatívu vyučujúceho.

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovaní občianskej náuky sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Okrem vyučovacej hodiny v triede je možné využiť aj iné organizačné formy ako návštevy spoločenských a kultúrnych podujatí, vychádzky s environmentálnou tematikou, besedy s odborníkom z praxe, práca s IKT a informáciami. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať poznatky a skúsenosti žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením algoritmu postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu.

U žiakov podporujeme prirodzenú súťaživosť, sebahodnotenie, samostatnosť i spoluprácu. Toto dosiahneme vhodnou motiváciou, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Učebnica občianskej náuky pre 2.ročník odborných učilíšť, časopisy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Matematika a práca s informáciami v odbornom učilišti je predmetom, ktorý okrem svojej všeobecno-vzdelávacej funkcie plní aj funkciu prípravnú. Obidve funkcie sa uplatňujú v súlade s princípom jednoty všeobecného a odborného vzdelávania v príprave mládeže na robotnícke povolania. Matematika rozvíja matematické myslenie, pamäť, priestorovú predstavivosť, podporuje presné vyjadrovanie formovanie požadovaných pracovných návykov. Tým sa podieľa na všestrannom rozvoji osobnosti žiakov. Matematické poznatky, zručnosti a návyky, ktoré si žiaci osvojujú, vytvárajú predpoklady pre lepšie pochopenie odbornej zložky vzdelávania a racionálne riešenie primeraných úloh z odbornej praxe. Výber učiva zohľadňuje cieľové zameranie a celkovú koncepciu učebných odborov, ako aj vstupné vedomosti a schopnosti žiakov.

Ciele:

Cieľom vyučovania matematiky v odbornom učilišti je, aby žiaci získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať u žiakov logické a kritické myslenie, schopnosť komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Matematika má zabezpečiť, aby si žiaci upevňovali a rozvíjali základné matematické poznatky, zručnosti a návyky nevyhnutné na pochopenie učiva odborných predmetov a úspešný výkon budúceho povolania. Aby získali prehľad o získavaní, triedení a spracovávaní informácií. To znamená, aby si upevňovali a rozvíjali: základné pojmy z jednotlivých častí učiva a ich vzťahy, jednoduché algoritmy riešenia matematických úloh, princíp matematizácie reálnych situácií. Absolvent má na primeranej úrovni dokázať:

- urobiť jednoduché matematické výpočty pomocou kalkulačiek a aspoň zhruba odhadnúť ich výsledok,
- vypočítať percentovú časť,
- dosadiť dané hodnoty do vzorcov a vypočítať neznámu veličinu,
- orientovať sa vo výpočte obvodov a obsahov rovinných obrazcov, objemov a povrchov geometrických telies,
- využívať získané poznatky v ostatných vyučovacích predmetoch pri riešení primeraných úloh z odbornej praxe.
- prejaviť základné kompetencie v oblasti využívania informačno-komunikačných technológií (IKT),

- vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché matematické informácie potrebné pre bežnú profesijnú situáciu.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Prirodzené a desatinné čísla – opakovanie Počet hodín: 8	Prirodzené a desatinné čísla - sčítanie, odčítanie, násobenie - delenie bez zvyšku a so zvyškom
Písmená vo význame čísel Počet hodín: 9	Pojmy rovnosť, nerovnosť, rovnica, nerovnica Postup riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc Dopĺňanie čísel do vzorcov výrazov Obvod a obsah štvorca Obvod a obsah obdĺžnika Obvod a obsah trojuholníka Obvod kruhu, dĺžka kružnice, obsah kruhu
Matematické hry Počet hodín: 2	Riešenie matematických úloh zábavnou formou
Pomer, mierka, úmernosť Počet hodín: 7	Pomer, rozdelenie čísel v pomere Pojem mierka, priama úmernosť, nepriama úmernosť, trojčlenka Určovanie priamej a nepriamej úmery medzi dvoma veličinami Riešenie úloh na priamu a nepriamu úmernosť pomocou trojčlenky Riešenie slovných úloh aplikovaním pojmov
Telesá, ich povrch a objem Počet hodín: 7	Pojmy kocka, sieť kocky, výpočet povrchu Objem kocky – vzorec a postup výpočtu Riešenie slovných úloh na výpočet povrchu a objemu kocky Kváder, povrch kvádra a hranola Objem kvádra – vzorec a postup výpočtu Slovné úlohy na výpočet povrchu a objemu kvádra a hranola
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

V aritmetike sa rozvíjajú a upevňujú schopností pri bežných operáciách s celými a desatinnými číslami, jednoduchými vzorcami, s používaním premennej, s údajmi vyjadrenými v percentách, s finančnou matematikou v domácnosti. Poznatky zo špeciálnej základnej školy sa upevňujú a dopĺňajú v súlade s požiadavkami učebného odboru.

V základnom učive je zastúpená rovinná aj priestorová geometria. Hlavný dôraz sa kladie na budovanie predstavivosti, na rozvíjanie návyku používať náčrt pri riešení problémov. Okruh učí žiakov aplikovať teoretické poznatky v praktických úlohách vzhľadom na požiadavky učebného odboru. Žiaci s pomocou učiteľa, ale aj s pomocou IKT, vyhľadávajú, vyhodnocujú a spracúvajú informácie a údaje.

Stratégie vyučovania:

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky v odbornom učilišti je nevyhnutné okrem špeciálno-pedagogických metód používať aj aktivizujúce vyučovacie metódy. Predovšetkým samostatnú prácu, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Použitie aktivizujúcich metód sa musí zabezpečovať vhodnými demonštračnými pomôckami a didaktickou technikou. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných didaktických prostriedkov, kalkulačiek, počítačov.

Pri osvojovaní si matematických poznatkov budú žiaci používať učebnicu a pracovný zošit. Ústrednou témou učebných textov je odborné vzdelávanie a profesijná príprava. U žiakov podporujeme prirodzenú súťaživosť, sebahodnotenie, samostatnosť i spoluprácu. Toto dosiahneme vhodnou motiváciou, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Učebnica matematiky pre 1-3.ročník odborných učilíšť, pracovný zošit z matematiky pre 2.ročník, výučbové programy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Cieľom predmetu je získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Cieľom je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Ciele:

Cieľom vzdelávania v informačných technológiách je naučiť žiakov pracovať s informáciami. Žiaci pochopia základom informačných technológií a naučia sa na užívateľskej úrovni používať operačný systém.

Cieľom informatiky v 2.ročníku OU pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím je:

- zopakovať a rozšíriť nadobudnuté poznatky a zručnosti
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora, písať a upraviť text, doplniť text o obrázok, pracovať s jednoduchou tabuľkou,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v grafickom editore pomocou základných nástrojov
- pracovať s priečinkami, ukladať informácie
- orientovať sa v prostredí vhodných náučných, vzdelávacích a zábavných webstránok
- prijať a poslať e-mail, hľadať informácie na internetových portáloch
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt – práca s programom Powerpoint s aplikáciou poznatkov daného učebného odboru.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Informácie okolo nás Počet hodín: 6	Oboznámenie sa s počítačom - Časti počítačovej zostavy - Samostatné ovládanie klávesnice, myši Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty - Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva), mazanie a ukladanie dokumentu - Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu - Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov - Tvorba jednoduchej tabuľky
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 12	e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár - Posielanie a prijímanie listov - Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii - Využitie adresára, zisťovanie e-mailových adries spolužiakov, rodičov www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe - Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka - Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom - Sociálne siete - Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie (aplikácia poznatkov z učebného odboru) - On-line hry
Postupy, riešenie problémov Počet hodín: 6	- Riešenie jednoduchých algoritmov v grafickom editore - Práca s grafickým editorom RNA- otvorenie programu, popis panela nástrojov, úprava obrázkov pomocou nástrojov. Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy - Powerpoint – vkladanie obrázkov a textu, tvorba jednoduchej prezentácie s využitím poznatkov z učebného odboru
Princípy fungovania IKT Počet hodín: 4	- Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock - Funkcia tlačiarne - Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“. Spúšťanie hry a hudby z CD - Uloženie informácií do súboru, otvorenie,

	premenovanie, zrušenie
Informačná spoločnosť Počet hodín: 5	Informačné technológie v škole - Využívanie rôznych typov edukačných programov - Voľný čas a IKT - Počítačové hry, hudba, filmy - Ovládanie jednoduchých hier
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať učivo z matematiky, slovenského jazyka ale aj odborných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov.

Proces:

Žiaci pracujú v prostredí grafického editora. Rozširujú si zručnosti práce s textom v prostredí textového editora, upravujú text. Orientujú sa v jednoduchých hrách. Učia sa posilať a prijímať e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Algoritmické úlohy orientujeme len na postupnosť jednoduchých príkazov v priamom režime. Žiaci môžu vo dvojiciach alebo v malej skupinke pracovať na malom, krátkom projekte, pri prezentovaní nejakej učebnej látky alebo zaujímavosti z učiva niektorého predmetu, kde využijú prácu s textom, obrázkom, grafikou. Nároky na prácu s PC sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Stratégie vyučovania:

Prevahu používaných metód tvoria:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metódy samostatnej práce
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita, hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia audio a video záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Hudobný materiál, DVD, výučbové programy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovnou stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy.

Ciele:

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti k celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Absolvent má:

- vedieť vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností,
- prejavovať zmysel pre fair – play,
- poznať základné olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zdravie a jeho poruchy Počet hodín: 3	Vznik civilizačných porúch zdravia, zdravotných oslabení, prevencia pred chorobami Zásady prvej pomoci
Zdravý životný štýl Počet hodín: 3	Hygienické návyky, režim dňa, správne stravovanie Prekážkové dráhy, cvičenie v prírode Šmýkanie, sánkované
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť Počet hodín: 10	Akrobacia – premet bokom, stoj na rukách Preťahovanie lanom Vytrvalostný beh na 100 metrov Štafetový beh Skok do diaľky z miesta Hod do diaľky Posilňovacie cvičenia s vlastným telom Posilňovacie a uvoľňovacie cvičenia s náčiním Aerobic Cvičenie s lavičkou- náskoky
Športové činnosti pohybového režimu Počet hodín: 17	Vybíjaná – hra v družstvách Stolný tenis Basketbal – hra v družstvách Dribling, streľba na kôš Nácvik podania, odbíjanie cez sieť Volejbal – hra v družstvách Florbal – pravidlá hry Streľba na bránu Futsal – pravidlá hry Streľba na bránu Prehadzovaná – pravidlá hry, prihrávky Soft tenis – prihrávky Badminton – prihrávky Jóga, pilates Jednoduchá gymnastická zostava so stuhou Jednoduché varianty country tancov Orientácia v teréne s kompasom Orientačný beh s úlohami Turistika
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Matematika, Občianska náuka, Etická výchova

Proces:

Úlohou každého učiteľa telesnej a športovej výchovy je, aby vychádzajúc z hlavných cieľov s prihliadnutím na rozvoj kompetencií žiakov, na ich vývin, predpoklady, záujmy a podmienky školy vypracoval sám programy vyučovania telesnej výchovy pre jednotlivé skupiny žiakov. Dôraz kladie na prispôsobenie programov vývinovým etapám a mládeže, a to nielen chronologickému veku, ale hlavne biologickým, funkčným a psychickým predpokladom, s osobitným zreteľom na individuálne osobitosti každého žiaka.

Realizácia programov vyučovania a výsledky sú závislé najmä od osobnosti vyučujúceho, od jeho pedagogického prístupu a pedagogického majstrovstva, vyučovacích metód, postupov a štýlov, uplatňovania pedagogických princípov, od úrovne žiakov, prostriedkov a podmienok, ktoré má škola k dispozícii.

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovací hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci s prihliadnutím na zdravotné obmedzenia. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz, okamžite poskytne učiteľ prvú predlekársku pomoc, zabezpečí lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

V rámci vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb rozdeľujeme učivo do štyroch okruhov:

Zdravie a jeho poruchy

Učivo poskytuje základné poznatky o zdravotných návykoch, hygiene, civilizačných chorobách, správnom držaní tela a prispieva k vytvoreniu komplexu poznatkov v oblasti starostlivosti o zdravie. Objasňuje pojem aktívne zdravie v zmysle zdravej výživy, otužovania, nefajčenia, abstinencie, sexuálnej výchovy, naplňovania voľného času pohybom a predchádzanie chorobám.

Zdravý životný štýl

Okruh zahŕňa súbor praktických zručností a poznatkov zameraných na zdravý životný štýl, pohybový režim, zdravotne orientovanú pohybovú aktivitu a význam aktívneho odpočinku. Žiaci si osvoja hygienické návyky, režim dňa, správne stravovanie, poznatky o základoch výživy.

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Oblasť zahŕňa kondičné a koordinačné schopnosti, žiaci sa naučia rozvíjať pohybovú výkonnosť pomocou športových disciplín, zvládať vykonať pohyb s rôznym zaťažením. Cieľ je získanie skúseností v rôznych športových činnostiach v optimálnej pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

Téma zoznamuje žiakov nielen so základnými pravidlami jednotlivých športových činností, ale aj s technikou a taktikou športových disciplín, ich pravidlami a športovou terminológiou. Cieľom je získať pozitívne zážitky z vykonávania pohybu, dosiahnuť socializáciu, komunikáciu a motiváciu za pomoci pohybu.

Stratégie vyučovania:

všeobecné vyučovacie metódy:

- metódy oboznámenia s cvičením: metóda ukážky - demonštrácie, metóda slovného opisu – vysvetľovania

metódy nácviku:

- komplexný postup, analyticko – syntetický postup, zmiešaný postup

metóda výcviku

- metóda opakovania
- metóda intervalového tréningu
- metóda súťaženia

metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie

špecifické vyučovacie metódy:

- kompenzačné metódy
- rehabilitačné metódy
- metóda pohybového kontrastu
- metóda imitačných cvičení
- metóda pasívneho pohybu
- motivačné metódy

Učebné zdroje :

literatúra, encyklopédie, časopisy, materiálno- technické a didaktické prostriedky, náčinie a náradie.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Úlohou predmetu technológia je oboznámiť žiakov so základmi ručného a strojového šitia, s oddeľovacím procesom, spojovacím procesom, a úpravou textilných výrobkov žehlením zariadeniami v textilnej výrobe. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov. Pri výklade je potrebné používať správne názvoslovie, trvalo uplatňovať najnovšie poznatky z odboru.

Ciele:

- čítať jednoduchšiu technickú dokumentáciu,
- popísať postup zhotovenia jednoduchého výrobku a jeho súčastí,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov na primeranej úrovni,
- rozoznať symboly ošetrovania výrobkov,
- popísať oddeľovací, spájací, tepelnotvarovací a dokončovací proces,
- poznať základné technologické postupy výroby a ich správne dodržiavanie,
- používať jednoduchú odbornú terminológiu
- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce,
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce,
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom a strojovom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi,
- definovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia pri činnosti v odbore
- popísať ochranné pracovné pomôcky používané pri práci
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Technológia	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod, opakovanie učiva z I. ročníka Počet hodín: 3	Technologické postupy zhotovenia jednoduchých výrobkov - plachta, vankúš, perina, trenírky, pásová zástera.
Základy ručného strihania Počet hodín: 3	Pracovné prostriedky používané na strihárni, ich využitie a uplatnenie v praxi. Ako vrstviť materiál, polohovať šablóny a ako skompletovať jednotlivé diely výrobkov.
Zhotovenie jednoduchých časti výrobkov Počet hodín: 7	Druhy vreciek, golierov, zapínaní, rukávov a manžiet. Ich umiestnenie na odeve a zvládnuť technický nákras, opis, popis a technologický postup zhotovenia výrobku.
Úžitkové bytové doplnky Počet hodín: 10	Technický nákras, opis výrobku, súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: ozdobné vankúše, podušky na stoličky, závesy, dokončovacie práce
Zhotovenie jednoduchých detských výrobkov Počet hodín: 10	Technický nákras, opis detských výrobkov. Súpis operácií, technickú prípravu šitia. Polohovanie strihu a dokončovacie práce. Detská košielka Detské nohavice Detské pyžamo
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: odborné kreslenie, odevné materiály, stroje a zariadenia a odborný výcvik.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovné so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Materiály
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet Materiály patrí k základným odborným predmetom učebného odboru. Žiakom poskytuje vedomosti o textilných materiáloch na výrobu finálnych výrobkov. Obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami na používané druhy materiálov a ich praktických aplikáciách. Znalosti z predmetu sa využívajú vo všetkých odborných predmetoch.

Ciele:

- vymenovať textilné a odevné materiály používané v odbore,
- popísať základné väzby a vlastnosti tkanín a pletenín,
- získať prehľad o výrobe plošných a dĺžkových textílií
- poznať vlastnosti textilných vlákien a ich aplikáciu vo výrobe
- poznať akým spôsobom sa vyrábajú jednotlivé druhy prírodných aj umelých vlákien
- poznať ich vlastností a použitie
- vedieť čo je to priadza, ako sa vyrába, načo nám slúžia a ako sa používa
- získať prehľad o výrobe, načo nám slúži a ako sa používa tkaný a pletený materiál
- používať vhodné odborné názvoslovie
- rozdeliť, pomenovať a určiť jednotlivé druhy väzieb tkanín
- rozdeliť, pomenovať a určiť jednotlivé druhy väzieb pletenín
- získať prehľad o výrobe plošných a dĺžkových textílií

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Materiály	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Opakovanie učiva z 1.ročníka Počet hodín: 2	Rozdelenie, pomenovanie a určovanie jednotlivých druhov odevného materiálu podľa použitých vlákien.

Väzby tkanín Počet hodín: 6	Rozdelenie, pomenovanie a určovanie základných druhov väzieb tkanín. Plátňová, keprová a atlasová väzba.
Väzby pletenín Počet hodín: 6	Rozdelenie, pomenovanie a určovanie základných druhov väzieb pletenín. Jednolícna, obojlícna a obojrubná pletenina.
Netkané textílie Počet hodín: 3	Skupiny textílii, ktoré patria do skupiny netkaných textílii. Rozoznávajú zrakom, hmatom.
Zošľachťovanie textílie Počet hodín: 6	Spôsoby, akým sa upravujú jednotlivé druhy textílii – farbenie, potláčanie, naparovanie.
Prírodné ušne a kožušiny Počet hodín: 4	Poznávanie skupiny odevných materiálov, ktoré patria do skupiny ušní a skupiny kožušín, rozoznávajú zrakom, hmatom.
Rozbor a skúšanie textílii Počet hodín: 6	Spôsoby skúšania vlastností textílii, pružnosť, pevnosť, stálofarebnosť. Rozlišovanie jednotlivých textílii – tkanina, pletenina.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní vedomostí využívať poznatky a vedomosti z ostatných odborných predmetov: technológia, konštrukcia strihov a odborný výcvik, využívaním praktických cvičení.

Proces:

Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti, postupnosti, trvalosti a spojenia teórie s praxou. V súlade s charakterom učiva učiteľ tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu odbornú terminológiu a platné názvoslovie.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na praktických poznatkoch o odevnom materiáli. Vyučovacia hodina rozvíja vedomosti o odevnom materiáli, jeho pôvode, zložení a úprave. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnútiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Rôzne druhy odevného materiálu, textilného, netextilného materiálu, textilnej drobnej prípravy, technickej drobnej prípravy.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Odborné kreslenie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo predmetu odborné kreslenie poskytuje základné poznatky o pravidlách technického kreslenia pre textilnú výrobu. Poskytuje žiakom základné poznatky o farbách, farebnom spektre. Poskytuje znalosti o anatomickej stavbe ľudského tela, o meraní telesných rozmerov. Vysvetľuje základné strihové pojmy. Učivo má výtvarnú časť a technickú časť. Výtvarná časť je zameraná na kreslenie (skicovanie) odevných výrobkov voľnou rukou a kreslenie ľudskej postavy. Technická časť je zameraná na technické detailné zobrazenie odevných výrobkov, na vyhotovenie šablón v zmenšenej mierke, polohovanie a určenie spotreby materiálu. Žiaci sa naučia pracovať s módnym časopisom so zameraním na výbery strihov.

Ciele:

- kresliť vlastné návrhy voľnou rukou
- rozpoznať základné druhy tkanín a pletenín
- používať móдне časopisy a vyberať strihy
- používať strihy a ich polohovanie na látku
- polohovať a určiť spotrebu materiálu
- používať vhodné odborné názvoslovie

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Odborné kreslenie	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod, opakovanie učiva z 1.ročníka Počet hodín: 2	Druhy výkresov, čiar, písmo, kótovanie, proporčné rozdelenie a pravidlá merania. Farebné spektrum.

Práca s módnymi časopismi, výber strihov Počet hodín: 2	Práca s časopisom, čítanie tabuľky, určovanie veľkosti podľa mier. Výber strihu zo strihovej prílohy.
Jednoduché časti výrobkov Počet hodín: 5	Technický náčrt, popis jednotlivých častí - prídavky na švy. Tvorba šablón v mierke 1:5, polohovanie šablón na látku. Určenie spotreby materiálu na: vrecko, golier, manžetu.
Detská bielizeň Počet hodín: 8	Kreslenie vlastného návrhu voľnou rukou. Technický náčrt, popis dielov a časti výrobku. Výber rôznych strihov. Polohovanie strihu na materiál a určovanie spotreby materiálu.
Dámska bielizeň Počet hodín: 8	Kreslenie vlastného návrhu voľnou rukou, technický náčrt, popis dielov a časti výrobku. Výber strihu z módného časopisu, polohovanie strihu na materiál a určovanie spotreby materiálu: dámske pyžamo a dámska oddychová súprava.
Pánska bielizeň Počet hodín: 8	Kreslenie vlastného návrhu voľnou rukou, technický náčrt, popis dielov a časti výrobku. Výber strihu z módného časopisu, polohovanie strihu na materiál a určovanie spotreby materiálu: pánske tielko a pánske tepláky.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológia, konštrukcia strihov, odevné materiály a stroje a zariadenia.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Technika ručných prác
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet Technika ručných prác patrí k základným odborným predmetom učebného odboru, vyučuje sa v 2. a 3. ročníku, obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami používaných materiálov a zariadení. Úlohou predmetu Technika ručných prác je zoznámiť sa so základmi rôznych techník ručných prác, materiálov a zariadení používaných pri ručnom zhotovení textilných výrobkov. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných teoretických vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov. Pri výklade je potrebné používať správne názvoslovie, trvalo uplatňovať najnovšie poznatky z odboru.

Ciele:

- poznať základné technologické postupy ručných prác a ich správne dodržiavanie
- pomenovať ručné stehy a švy, popísať ich zhotovenie,
- popísať spôsob spracovania textilného materiálu ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi používaných pri ručnom spracovaní materiálu
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov
- používať vhodné odborné názvoslovie,

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Technika ručných prác	0	1	1

Témy a obsah predmetu:

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod, význam predmetu Počet hodín: 3	Význam predmetu história a vývoj jednotlivých techník ručných prác v textilnom priemysle
Vyšívanie Počet hodín: 6	Základné vyšívacie stehy, ich identifikácia a správne používanie. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri ručnom vyšívaní. Základné pravidlá ručného vyšívania.
Pravidlá ručného pletenia, základné prostriedky Počet hodín: 6	Základné očka, ich identifikácia a správne používanie. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri ručnom pletení. Základné pravidlá ručného pletenia.
Ručné maľovanie na textil Počet hodín: 2	Technika maľovania štetcom a maľovania pomocou šablón. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri ručnom maľovaní na textílie.
Viazanie uzlov Počet hodín: 5	Technika viazania základných uzlov a viazania vzorov. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri viazaní uzlov.
Pravidla háčkovania, základné prostriedky Počet hodín: 8	Základné očka, ich identifikácia a správne používanie. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri háčkovaní. Základné pravidla háčkovania.
Základy ručného strihania Počet hodín: 3	Správny výberť materiálu na určitý druh výrobku Vybrať strih, polohovať strih na látku, pridať záložky na strih a vystrihnúť diely výrobku.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológie, odborného kreslenia, odevných materiálov, strojov a zariadení a odborného výcviku.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja teoretické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítač, internet.

Pomôcky:

Pracovné pomôcky na ručné techniky: ručné šitie, ručné pletenie a ručné tkanie, technické pomôcky (nite, priadze, meter, pravítko, krieda, nožnice..) Rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	21 hodín týždenne, spolu 693 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti podľa profilácie. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi dôležitými pre vykonávanie zvoleného povolania. V praktickej príprave sa žiaci zoznámia s povinnosťami pracovníka, v priemyselne orientovaných praktických činnostiach žiaci uplatňujú získané teoretické vedomosti, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov. Odborný výcvik poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je aby si žiak osvojil jednoduché manuálne zručnosti, naučil sa používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia a manipulovať s materiálom pri jeho spracovávaní na hotový výrobok. Žiak zvládne činnosti pri zhotovovaní spojovacieho, tvarovacieho a dokončovacieho procesu. Naučí sa základy vyšívania, pletenia, háčkovania, štrikovania apod., zhotovovať jednoduchú bielizeň, textilné hračky a rôzne úžitkové predmety.

Ciele:

- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednohlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrovanie, žehlenie, skladovanie výrobkov).

- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- šetriť materiálom, energiou
- vykonať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať používanie jednoduchých strojových zariadení,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a pracovných pomôcok,
- používať základnú odbornú terminológiu pri práci vo svojom odbore, používať ochranné pracovné pomôcky pri práci

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Odborný výcvik	20	1	21

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod Počet hodín: 21	Dielenský poriadok. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, PO. Hasiace prístroje.
Opakovanie - šitie výrobkov z I. ročníka Počet hodín: 84	Zhotovovanie výrobkov podľa technologického postupu: plachta, vankúš, perina, trenírky, pásová zástera
Základy ručného strihania Počet hodín: 21	BOZP pri ručnom strihaní. Polohovanie, obkresľovanie a ručné vystrihovanie dielov.
Úžitkové bytové doplnky Počet hodín: 157	Zhotovenie podľa technologického postupu a popis: ozdobné vankúše, podušky na stoličky, závesy, pletené, tkané, batikované, háčkované výrobky...
Nácvik šitia jednotlivých častí výrobku na vzorkovníkoch Počet hodín: 158	Vypracovanie jednotlivých častí výrobkov: vrecko, manžeta, golieri a zipsy. Všívanie rukáva do otvorených aj uzatvorených prieramkov.
Zhotovenie jednoduchých detských výrobkov Počet hodín: 168	Zhotovovanie podľa technologického postupu: detská košielka, detské teplákové nohavice, detské pyžamo.
Opakovanie a upevňovanie zručností Počet hodín: 84	Zhotovenie podľa technologického postupu. Popis jednoduchých detských výrobkov.
Spolu: 693 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológia, konštrukcia strihov, odevné materiály a stroje a zariadenia.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia jednotka odborného výcviku rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Učiteľ využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovom so stručným komentárom k výkonu žiaka.

**Školský vzdelávací program pre 3.ročník OU pre odbor:
3178G 03 Výroba konfekcie - šitie bielizne a ručné techniky**

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP 3.ročník /hodín týždenne
Všeobecné vzdelávanie		4	6
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova		1
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	1	1
	Informatika		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	1	1
Odborné vzdelávanie		22	25
Teoretické vzdelávanie	Technológia	1	1
	Materiály	1	1
	Technika ručných prác		1
	Svet práce a financie		1
Praktická príprava	Odborný výcvik	20	21
Disponibilné hodiny		4	
Voliteľné hodiny		1	
Spolu:		31	31

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet má sprostredkovať žiakom jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu ako prostriedok na dorozumievanie a myslenie, na podávanie a výmenu informácií. Vzdelávací program sa usiluje prostredníctvom celej vzdelávacej oblasti a zvlášť prostredníctvom predmetu slovenský jazyk a literatúra rozvinúť a podporiť sociálne kompetencie žiakov, ich všeobecný kultúrny rozhľad, formovať ich estetické čítanie a celkovú kultiváciu vyjadrovania a správania.

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa jazykové vzdelávanie a literárnu výchovu. Obe zložky sú úzko prepojené – jazykové vzdelávanie je orientované dominantne na štylistiku a sloh, literatúra sa primárne neskúma ako umelecký či historický fenomén, ale ako predmet čítania s porozumením a ako ilustrácia formálnej, druhovej, žánrovej, štylistickej, tematickej a obsahovej rôznorodosti textov.

Jazykové vzdelávanie vychováva žiakov k jednoduchému kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného rozvoja. Cieľové kompetencie jazykového vzdelávania majú charakter všeobecne formulovaných požiadaviek na vedomosti a zručnosti, ktoré si má žiak osvojiť v priebehu štúdia. Významne sa podieľa na príprave žiakov, na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti, vedie žiakov k osvojeniu si praktických rečových zručností jazyka ako nástroja dorozumievania v rôznych situáciách každodenného osobného a pracovného života. Pripravuje ich k účasti v priamej a nepriamej komunikácii vrátane prístupu k informačným zdrojom a rozširuje ich poznatky o svete. Prispieva k formovaniu osobnosti žiakov, rozvíja ich schopnosti učiť sa po celý život, učí ich byť vnímavými ku kultúre. Na podporu výučby používame podľa potreby podľa potreby aj multimediálne výučbové programy a internet.

Literárnu výchovu jednoznačne chápeme ako výchovu človeka a jeho kultúrneho prejavu. Ťažiskom je práca s vecnou a umeleckou literatúrou rôzneho druhu, žánru a tematiky. Žiaci sú vedení k vlastnej čitateľskej aktivite.

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry v odborných učilištiach významnou mierou prispieva k všestrannej príprave žiakov pre život v spoločnosti. Žiaci sa zdokonaľujú v rečovej komunikácii spojenej s ich spoločenským a pracovným prostredím. Prakticky poznávajú funkciu reči ako nástroja myslenia, informácie a vzájomného dorozumenia.

Literatúra nadväzuje na vedomosti žiakov, ktoré získali v rámci vyučovania na základnej škole. Rozširuje ich a prehĺbuje špecifickými formami práce v súlade s osobitosťami a potrebami ich

psychického a sociálneho vývinu, a to so zreteľom na utváranie správneho vzťahu k ľuďom v spoločnosti.

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry sa podieľa na rozvoji osobnosti tým, že:

- a) rozvíja logické a tvorivé myslenie žiakov pri tvorení samostatných rečových prejavov, ktorými sa v podstate riešia problémové životné situácie, poznávaním súvislosti medzi vývojom spoločnosti a jazykom, medzi rečovou komunikáciou a výrobným procesom,
- b) prehĺbuje identifikáciu k svojmu národu poznávaním bohatstva materinského jazyka,
- c) pôsobením literatúry rozvíja myslenie a estetické cítenie žiakov, ako aj dodržiavanie estetiky (úpravy a kultivovanosti) vlastného prejavu,
- d) prehĺbuje ostatné zložky výchovy obsahom textov, s ktorými žiaci receptívne, reprodukčne aj produkčne pracujú.

Ciele:

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky (zvukové, verbálne, neverbálne), reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- zvoliť si jednoduchý spôsob (priamy alebo sprostredkovaný – napr. telefónom), prostriedky a intonáciu ústneho prejavu so zreteľom na osobu, s ktorou hovorí,
- vyjadrovať svoj úmysel vhodným jednoduchým spôsobom, prezentovať sám seba, zdôvodňovať svoje názory, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- používať jednoduché postupy a jazykové prostriedky v hovorom štýle, ovládať základy jednoduchého a nenáročného administratívneho a odborného štýlu,
- tvoriť jednoduché písomné prejavy, štylizovať jednoduché listy (formálne, neformálne), krátke informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať bežné formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať s pomocou učiteľa bežné jednoduché návody k činnostiam,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými príručkami za pomoci učiteľa,
- chápať význam jazykovej kultúry, rozdiely medzi spisovným jazykom a ostatnými útvarmi národného jazyka,
- vyhľadávať s pomocou učiteľa alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,
- interpretovať jednoduchým spôsobom prečítaný alebo vypočítaný text.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Verbálne vyjadrovanie Počet hodín: 12	Opis a charakteristika osoby. Opis pracovného postupu. Statický jednoduchý opis s príkladmi výkladu (vysvetľovanie funkčných vzťahov prístroja, atď.). Samostatné rozprávanie príbehu zo života, krátka úvaha ústna alebo písomná, napr. rozbor príslovia, citátu, atď. Požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, ospravedlnenie. Správa, oznámenie, pozvánka. Čítanie novín a časopisov - oboznámenie sa s novinárskymi článkami, útvarmi: inzerát, reklama. Pohovor so zamestnávateľom. Neverbálna komunikácia.
Písomné vyjadrovanie Počet hodín: 6	Vypĺňanie tlačív: dotazník, zložitejšie tlačivá, žiadanky, splnomocnenie. Inzerát, drobný oznam, správa. Pracovný príkaz a hlásenie. Žiadosť. Životopis. Zdôvodnenie pravopisu použitých slov. Komunikácia prostredníctvom IKT: elektronické tlačivá a formuláre, e-mail, sms správa.
Jazykové a štylistické prostriedky Počet hodín: 6	Spojky a predložky. Základné štylistické, pravopisné a gramatické javy. Písanie a výslovnosť hlásky ĺ. Písanie i, y na konci slov po tvrdých, mäkkých a ostatných spoluhláskach. Použitie bodky, výkričníka, otáznika a spojovníka.
Práca s textom - získavanie informácií a čítanie s porozumením Počet hodín: 6	Ukážky z komédie, drámy a tragédie: G. Tajovský: Ženský zákon J. Palárik: Zmierenie alebo dobrodružstvo pri obžinkoch I. Stodola: Jožko Púčik a jeho kariéra Poznávanie minulosti národa a života ľudu: S. Chalupka: Turčín Poničan, Branko. M. Kukučín: Veľkou lyžicou, J. G. Tajovský: Do konca, Mamka Pôstková
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov: matematika, etická výchova, občianska náuka, odborné predmety
- prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – Power Point, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete

Proces:

Obsah cvičení verbálního a písemného vyjadrovania čerpá zo zážitkov, skúseností i záujmovej činnosti žiakov a poskytuje priestor na vyjadrenie vlastného názoru. Jednoduchý opis i opis pracovného postupu má súvisieť s odbornými predmetmi a s výrobnou praxou žiakov. S ohľadom na spoločenské požiadavky a potreby zahŕňa obsah aj otázky ochrany životného prostredia, témy smerujúce k výchove k manželstvu a rodičovstvu, ale aj k prevencii spoločensky nežiaducich javov a k zdravej životospráve.

Základom učiva v OU je slohová výchova vo verbálnej a písomnej forme, gramatická a pravopisná zložka má iba doplnujúcu funkciu. Žiaci zvládli učivo základnej školy v upravenej podobe na rozličnej úrovni, pozornosť treba preto sústrediť na základné poznatky a zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci život žiakov, pre ich pracovné a spoločenské uplatnenie. Učiteľ sa musí usilovať, aby sa žiaci v primeranej miere naučili prakticky používať gramatickú teóriu, aby sa vedeli jednoducho, jasne a výstižne vyjadrovať a venovali pozornosť hovorovej stránke reči. Aj s ohľadom na časté poruchy učenia a minimálnu čitateľskú aktivitu žiakov je potrebné venovať pozornosť viac výberu slov, logickému usporiadaniu textu a jeho členeniu než jednotlivým, obsah a zrozumiteľnosť textu neovplyvňujúcim gramatickým chybám.

Pri práci s textom sa konkrétne texty na literárnu výchovu sa nepredpisujú. Učiteľ zvolí prácu s takými reprezentatívnymi textami vecnej i umeleckej literatúry, aby mohol žiaka efektívne viesť k získavaniu informácií a k čítaniu s porozumením, kedy žiak dokáže text prečítať a reprodukovať. Vychádza pritom aj z konkrétnej skladby žiakov v triede, z ich učebného odboru, z ich záujmov, z dostupnosti materiálov a pod. Žiak by mal byť schopný rozlíšiť, resp. prakticky používať kľúčové slová, vetu – odsek – výpoveď, osnovu textu. Žiak má vedieť rozlíšiť nárečové a slangové vyjadrovanie a v maximálne možnej miere uplatňovať v ústnej i písomnej forme spisovný jazyk. Žiak by mal pozorovať rozdiely medzi vecným a umeleckým textom, ľudovým a autorským textom, prozaickou a poetickou formou, medzi epikou, lyrikou a drámou. (Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok. Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti. Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.)

Stratégie vyučovania:

- výklad
- vysvetľovanie
- skupinová práca
- kolektívna práca
- samostatná práca
- metódy motivačné, opakovania a precvičovania

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- časopisy a noviny
- encyklopédie

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií (test na konci tematického celku). Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet etická výchova je súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Poslaním etickej výchovy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Súčasťou etickej výchovy je aj rozvoj sociálnych zručností, ako je komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných a pod.

Ciele:

Cieľom etickej výchovy je formovanie mravne zrelého človeka, ktorý sa riadi určitými spoločensky uznanými morálnymi pravidlami – morálkou. Vyučovacie ciele sú zamerané na:

- vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov,
- prehľbovanie úrovne vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- rozvíjanie a zdokonaľovanie základných etických postojov a spôsobilostí, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti a pod.,
- rozvíjanie schopnosti empatie a zvládanie agresivity,
- negatívny vplyv nežiaducich návykov a závislostí,
- zdravý životný štýl,
- prehľbovanie chápania zmyslu rodinného života,
- rešpektovanie a uplatňovanie mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a znášanie zodpovednosti za vlastné názory, správanie a konanie,
- pozitívny, ochranársky vzťah k životnému prostrediu a všetkému živému okolo nás.

Absolvent má:

- ovládať základné schopnosti potrebné na sebaopoznávanie a sebaovládanie,
- poznať druhy komunikácie (verbálna, neverbálna),
- ovládať vedenie dialógu,
- pochopiť dôležitosť vyjadrovania citov pre život, ich vplyv na zdravie a život,

- oboznámiť sa s nevyhnutnosťou zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech so získavaním zručností a vedomostí po celý život,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, alkoholizmus, drogové závislosti, gamblerstvo, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Etická výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Sebapoznávanie Počet hodín: 6	Poznanie seba, sebahodnotenie, sebakritika Sebaovládanie a seba výchova Egoizmus a altruizmus Svedomie
Komunikácia Počet hodín: 4	Verbálna a neverbálna komunikácia Spôsobilosť viesť dialóg, počúvanie iných Konflikty a ich riešenie Prosociálnosť
Vyjadrovanie citov Počet hodín: 12	Empatia – vyjadrovanie citov a pochopenie iných Vplyv citov na správanie Úcta k iným. Pomoc a spolupráca Darovanie a delenie sa Úcta k životu, úcta k zdraviu Medziľudské vzťahy Rodina, členovia rodiny Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami Utváranie predstáv o budúcom partnerovi, vhodnosť výberu partnera Plánované rodičovstvo, manželstvo - typy Zázrak života – počatie a prenatálny život ľudského plodu Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby, AIDS Antikoncepcia a prirodzené metódy regulácie počatí Interupcia a jej možné následky
Životný štýl Počet hodín: 5	Povedomie vlastnej hodnoty Skromnosť vo vystupovaní, dobroprajnosť, cieľavedomosť, veselosť, sebaovládanie Kultivované vyjadrovanie citov Hodnotová orientácia dnešnej mládeže

	Duchovné a materiálne hodnoty Konzumný spôsob života Šetrnosť Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok
Ekologická etika Počet hodín: 3	Globálne ekologické problémy – znečisťovanie ovzdušia, znižovanie tvorby kyslík, nadmerne čerpanie nerastných zdrojov, nárast objemu odpadov problémy ich odstraňovania
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

Obsah etickej výchovy je zameraný na vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov. V popredí je cieľavedomé ovplyvňovanie poznania a konania žiakov v duchu morálky a humanizmu. Učí ich schopnosti prejavovať svojimi postojmi a skutkami pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje žiakov v otázkach ich budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a spoločnosti. Jedná sa o zážitkové učenie s veľkým dôrazom na hodnotovú reflexiu a transfer postojov a správania do každodenného života. Vzdelávanie v rámci etickej výchovy vedie žiakov k poznaniu silných a slabých stránok svojej osobnosti, vychováva k sebaovládaniu, pozitívnemu hodnoteniu druhých, umeniu hľadať kompromis, chápať a akceptovať ľudí. Žiaci si osvoja pojmy ako je ľudská dôstojnosť, rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám a postihnutým. Získajú informácie o náboženskej etike, etike sexuálneho života, o rodinnom spoločenstve, súvislostiach medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami, etike práce. Naučia sa o slobodnom prístupe k informáciám o funkcii médií, kritickom prístupe k médiám ako zdroju zábavy a ponaučenia.

Stratégie vyučovania:

Dôležitá je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Učiteľ má uprednostňovať samostatnú a skupinovú prácu žiakov (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy.

Vo vyučovaní etickej výchovy sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať poznatky a skúsenosti žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením algoritmu postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu. Etická výchova však neznamená len osobitné metódy, ale aj určitý osobitý prístup k žiakom. Dáva im možnosť vyjadriť vlastné myšlienky, názory a stanoviská. Úlohou učiteľa je vytvoriť v skupine atmosféru otvorenosti, srdečnosti a dobroprajnosti. Účastníci sa potom budú cítiť bezpeční a budú mať dôveru v seba, aj k ostatným. Cieľom etickej výchovy je nielen

informovať žiaka o etických zásadách, ale pomáhať mu, aby si vytvoril na ne vlastný názor, osvojil si primerané postoje a správanie – stal sa prosociálnym.

V etape nácviku žiaduceho správania v triede možno uplatniť najmä hranie rolí, v ktorých postavy realizujú želané formy správania. V etape prepojenia so životom zadávame úlohy skúmajúce, ako sa žiakom darí uskutočňovať nacvičované spôsobilosti mimo triedy.

Učebné zdroje:

Pracovné listy, časopisy, dvd, filmy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet občianska náuka je neoddeliteľnou súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Svojím obsahom pomáha žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Vyučovacie ciele sú zamerané na vytváranie takého hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov, ktorý im uľahčí orientáciu v budúcom každodennom smerovaní občianskeho života.

Ciele:

Poznávacie zameranie predmetu je orientované na:

- kvalitu, normy a zásady života v rodine a rôznych spoločenských skupinách,
- základné občianske práva a povinnosti,
- osobnosť žiaka, jeho individualitu, charakter a schopnosť podriaďovať sa spoločenským normám, zásadám a požiadavkám,
- tvorbu svetonázorových a všeľudských hodnôt, toleranciu k rôznym náboženským, filozofickým a etickým názorom a problémom,
- význam dobrých medziľudských vzťahov so spolupracovníkmi, spoluobčanmi, najmä slabšími a staršími ľuďmi,
- pochopenie významu kultúry, estetiky a vkusu všeobecne,
- pozitívny, ochranársky vzťah k životnému prostrediu a všetkému živému okolo nás,
- zdravý životný štýl,
- schopnosť vyjadriť svoje názory a potreby, učiť sa samostatnosti a schopnosti osamostatniť sa v bežných socializačných situáciách.

Vyučovanie občianskej náuky sa podieľa na rozvoji osobnosti žiaka tým, že:

- rozvíja tvorivosť myslenia, realistického sebapoznávania a sebahodnotenia,
- rozširuje obsah a rozsah vedomostí a schopností žiakov,
- prehĺbuje úroveň vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- učí ako získať názor a schopnosť riešiť socializačné situácie a problémy každodenného života, akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- formuje jednotlivé prvky občianskych postojov, zákonných a mravných noriem,

- učiť rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a nie byť zodpovednosť za vlastné názory, správanie a konanie,
- prehľbuje chápanie zmyslu rodinného života,
- vedie k uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov na vyjadrovanie vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov k primeranému obhajovaniu vlastných práv,
- prehľbuje základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce s cieľom orientovať sa a uplatniť sa na pracovnom trhu, aj v medzinárodnom meradle,
- prehľbuje všetky zložky výchovy vo vzájomnom prepojení vyučovania a výchovy.

Absolvent má:

- vysvetliť a diferencovať pojmy etika a morálka,
- poznať význam pojmu „zodpovednosť za svoje skutky“,
- chápať význam ochrany a tvorby životného prostredia,
- uviesť príklady empatického správania,
- ovládať základné hygienické návyky, zásady osobnej hygieny na pracovisku, chápať riziko nesprávnej životosprávy,
- poznať podoby a formy diskriminácie, rasizmu a intolerancie,
- ovládať práva a povinnosti členov rodiny,
- mať osvojené estetické cítenie v každodennom živote (oblekanie, bývanie, pracovné prostredie...),
- vymenovať masovokomunikačné prostriedky a ich pozitívne a negatívne vplyvy,
- poznať základné inštitúcie v meste (obci) a vysvetliť ich funkcie a poslanie,
- ovládať demokratické základy štátu a stručne charakterizovať najvyššie orgány štátnej moci.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Občianska náuka	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Štátne zriadenie Slovenskej republiky Počet hodín: 20	Vznik SR Štát – jeho funkcie a úlohy, demokratické základy SR Ústava – základný zákon štátu Najvyššie orgány štátnej moci, NR SR, vláda, prezident republiky, jeho postavenie a právomoci Obec – orgány miestnej správy a samosprávy Politické strany, delenie podľa politickej orientácie Právo a zákonnosť: občianske právo, pracovné právo, rodinné, trestné právo Ochrana zákonnosti Súdy – zložky súdnej moci Prokuratúra, polícia a jej úlohy Notárstvo a advokácia Volebný systém SR, práva a povinnosti občanov Ľudské práva a základné dokumenty ich ochrany

Svetonázor a náboženstvo Počet hodín: 5	Tvorba a charakteristika svetonázoru Pojmy idealizmus a materializmus Hlavné svetové náboženstvá a ich charakteristika Náboženská tolerancia
Príprava na samostatný život Počet hodín: 5	Ako hospodáriť s peniazmi Správne nakupovanie Hľadanie bytu, ubytovania Orientácia v zamestnaní U lekára
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

Obsah predmetu občianskej náuky nadväzuje na učivo špeciálnej základnej školy. Rozvíjanie poznatkov, vedomostí a schopností žiakov nadväzuje najmä na spoločenskovedné poznatky zo základného stupňa vzdelávania v predmetoch vlastiveda, slovenský jazyk, literárna výchova a prírodopis.

Prvkom rozšírenia obsahu učiva je výber základných poznatkov niektorých spoločenskovedných disciplín, ako sú etika, filozofia, ekonómia, právo, politológia – sociológia, ekológia, medicína.

V odbornom učilišti sa venuje mimoriadna pozornosť upevňovaniu poznatkov, vedomostí, schopností a zručností žiakov, pretože didaktický systém učiva berie do úvahy skutočnosť, že žiaci v špeciálnej základnej škole zvládnu učivo občianskej výchovy na rôznej úrovni.

V popredí je cieľavedomé ovplyvňovanie poznania a konania žiakov v duchu morálky, humanizmu a demokracie. Učí ich schopnosti prejavovať svojimi postojmi a skutkami občiansku aktivitu, pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje každého žiaka v spleť otázkach jeho budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a občianskej spoločnosti demokratického štátu.

Dôležitou zložkou vzdelávacieho procesu v OU je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Monologické výklady učiteľa by mala nahradiť samostatná a skupinová práca (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu v značnej miere závisia od kvality a organizácie práce učiteľa v triede. Výchovno-vzdelávací program vytvára dostatok priestoru pre vlastnú iniciatívu vyučujúceho.

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovaní občianskej náuky sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Okrem vyučovacej hodiny v triede je možné využiť aj iné organizačné formy ako návštevy spoločenských a kultúrnych podujatí, vychádzky

s environmentálnou tematikou, besedy s odborníkom z praxe, práca s IKT a informáciami. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať poznatky a skúsenosti žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením algoritmu postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu.

U žiakov podporujeme prirodzenú súťaživosť, sebahodnotenie, samostatnosť i spoluprácu. Toto dosiahneme vhodnou motiváciou, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Učebnica občianskej náuky pre 3.ročník odborných učilíšť, časopisy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Matematika a práca s informáciami v odbornom učilišti je predmetom, ktorý okrem svojej všeobecno-vzdelávacej funkcie plní aj funkciu prípravnú. Obidve funkcie sa uplatňujú v súlade s princípom jednoty všeobecného a odborného vzdelávania v príprave mládeže na robotnícke povolania. Matematika rozvíja matematické myslenie, pamäť, priestorovú predstavivosť, podporuje presné vyjadrovanie formovanie požadovaných pracovných návykov. Tým sa podieľa na všestrannom rozvoji osobnosti žiakov. Matematické poznatky, zručnosti a návyky, ktoré si žiaci osvojujú, vytvárajú predpoklady pre lepšie pochopenie odbornej zložky vzdelávania a racionálne riešenie primeraných úloh z odbornej praxe. Výber učiva zohľadňuje cieľové zameranie a celkovú koncepciu učebných odborov, ako aj vstupné vedomosti a schopnosti žiakov.

Ciele:

Cieľom vyučovania matematiky v odbornom učilišti je, aby žiaci získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať u žiakov logické a kritické myslenie, schopnosť komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Matematika má zabezpečiť, aby si žiaci upevňovali a rozvíjali základné matematické poznatky, zručnosti a návyky nevyhnutné na pochopenie učiva odborných predmetov a úspešný výkon budúceho povolania. Aby získali prehľad o získavaní, triedení a spracovávaní informácií. To znamená, aby si upevňovali a rozvíjali: základné pojmy z jednotlivých častí učiva a ich vzťahy, jednoduché algoritmy riešenia matematických úloh, princíp matematizácie reálnych situácií. Absolvent má na primeranej úrovni dokázať:

- urobiť jednoduché matematické výpočty pomocou kalkulačiek a aspoň zhruba odhadnúť ich výsledok,
- vypočítať percentovú časť,
- dosadiť dané hodnoty do vzorcov a vypočítať neznámu veličinu,
- orientovať sa vo výpočte obvodov a obsahov rovinných obrazcov, objemov a povrchov geometrických telies,
- využívať získané poznatky v ostatných vyučovacích predmetoch pri riešení primeraných úloh z odbornej praxe.
- prejaviť základné kompetencie v oblasti využívania informačno-komunikačných technológií (IKT),

- vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché matematické informácie potrebné pre bežnú profesijnú situáciu.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Prirodzené a desatinné čísla – opakovanie Počet hodín: 5	Prirodzené a desatinné čísla - porovnávanie čísel, rozlišovanie väčších od menších v danom číselnom obore - sčítanie, odčítanie, násobenie - delenie bez zvyšku a so zvyškom
Percento Počet hodín: 6	Pojmy percento, základ, percentová časť Pojem promile Výpočet 1% zo základu Výpočet percentovej časti Výpočet základu, riešenie úloh z praxe Výpočet počtu percent, riešenie úloh z praxe
Jednotky dĺžky Počet hodín: 6	Použitie jednotiek dĺžky v praxi Obvod štvorca, obdĺžnika, kruhu – riešenie úloh z praxe Obvod kruhu, dĺžka kružnice Obvody obrazcov zložených z geometrických útvarov
Jednotky obsahu Počet hodín: 7	Jednotky obsahu a ich použitie Obsah štvorca, obdĺžnika, trojuholníka, kruhu – riešenie úloh z praxe dosadzovaním do vzorcov Obsahy obrazcov zložených z geometrických útvarov Povrch kocky, kvádra, hranola – postup výpočtu dosadením do vzorcov
Jednotky objemu Počet hodín: 5	Použitie jednotiek objemu v praxi Objem kocky – vzorec, postup výpočtu Objem kvádra – vzorec, postup výpočtu Riešenie úloh z praxe
Jednotky času Počet hodín: 1	Jednotky času, ich premena, použitie v praxi
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov učebného odboru a odborných predmetov
- formou IKT – vyhľadávanie informácií na internete, využívanie edukačných programov

Proces:

V aritmetike sa rozvíjajú a upevňujú schopností pri bežných operáciách s celými a desatinnými číslami, jednoduchými vzorcami, s používaním premennej, s údajmi vyjadrenými v percentách, s finančnou matematikou v domácnosti. Poznatky zo špeciálnej základnej školy sa upevňujú a dopĺňajú v súlade s požiadavkami učebného odboru.

V základnom učive je zastúpená rovinná aj priestorová geometria. Hlavný dôraz sa kladie na budovanie predstavivosti, na rozvíjanie návyku používať náčrt pri riešení problémov. Okruh učí žiakov aplikovať teoretické poznatky v praktických úlohách vzhľadom na požiadavky učebného odboru. Žiaci s pomocou učiteľa, ale aj s pomocou IKT, vyhľadávajú, vyhodnocujú a spracúvajú informácie a údaje.

Stratégie vyučovania:

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky v odbornom učilišti je nevyhnutné okrem špeciálno-pedagogických metód používať aj aktivizujúce vyučovacie metódy. Predovšetkým samostatnú prácu, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Použitie aktivizujúcich metód sa musí zabezpečovať vhodnými demonštračnými pomôckami a didaktickou technikou. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných didaktických prostriedkov, kalkulačiek, počítačov.

Pri osvojovaní si matematických poznatkov budú žiaci používať učebnicu a pracovný zošit. Ústrednou témou učebných textov je odborné vzdelávanie a profesijná príprava. U žiakov podporujeme prirodzenú súťaživosť, sebahodnotenie, samostatnosť i spoluprácu. Toto dosiahneme vhodnou motiváciou, preto je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Učebnica matematiky pre 1-3.ročník odborných učilíšť, pracovný zošit z matematiky pre 3.ročník, výučbové programy, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Cieľom predmetu je získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Cieľom je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Ciele:

Cieľom vzdelávania v informačných technológiách je naučiť žiakov pracovať s informáciami. Žiaci pochopia základom informačných technológií a naučia sa na užívateľskej úrovni používať operačný systém.

Cieľom informatiky v 3.ročníku OU pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím je:

- zopakovať a rozšíriť nadobudnuté poznatky a zručnosti
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora, písať a upraviť text, doplniť text o obrázok, pracovať s jednoduchou tabuľkou, vložiť ozdobný text, clipart
- získať základy algoritmického myslenia,
- pracovať v grafickom editore pomocou základných nástrojov
- pracovať s priečinkami, ukladať informácie
- orientovať sa v prostredí vhodných náučných, vzdelávacích a zábavných webstránok
- prijať a poslať e-mail, hľadať informácie na internetových portáloch, poznať školský portál
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt – práca s programom Powerpoint s aplikáciou poznatkov daného učebného odboru

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Informácie okolo nás Počet hodín: 5	- Časti počítačovej zostavy - Vytváranie prečinkov - Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva), mazanie a ukladanie dokumentu - Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu - Vkladanie clipartu, wordartu - Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov - Tvorba jednoduchkej tabuľky
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 12	- Posielanie a prijímanie emailu - Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii - Využitie adresára, - Opakovanie pojmov - www, webový prehliadač, webová stránka - Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom - Sociálne siete - Webový odkaz - Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie (aplikácia poznatkov z učebného odboru) - On-line hry
Postupy, riešenie problémov Počet hodín: 5	- Riešenie jednoduchých algoritmov v grafickom editore - Riešenie hlavolamov, bludiská - Práca s grafickým editorom RNA- otvorenie programu, popis panela nástrojov, úprava obrázkov pomocou nástrojov. Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy - Powerpoint – vkladanie obrázkov a textu, tvorba jednoduchej prezentácie s využitím poznatkov z učebného odboru
Princípy fungovania IKT Počet hodín: 2	- Funkcie vybraných klávesov - Funkcia tlačiarne - Tablet a jeho ovládanie - Vytváranie prečinkov, ukladanie dokumentov: USB
Informačná spoločnosť Počet hodín: 6	Informačné technológie v škole - Využívanie rôznych typov edukačných programov - Bezpečnosť počítača, používanie hesiel - Voľný čas a IKT - Počítačové hry, hudba, filmy

	- Ovládanie jednoduchých hier
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať učivo z matematiky, slovenského jazyka ale aj odborných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov.

Proces:

Žiaci pracujú v prostredí grafického editora. Rozširujú si zručnosti práce s textom v prostredí textového editora, upravujú text. Orientujú sa v hrách. Učia sa posilať a prijímať e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Algoritmické úlohy orientujeme len na postupnosť jednoduchých príkazov v priamom režime. Žiaci môžu vo dvojiciach alebo v malej skupinke pracovať na malom, krátkom projekte, pri prezentovaní nejakej učebnej látky alebo zaujímavosti z učiva niektorého predmetu, kde využijú prácu s textom, obrázkom, grafikou. Nároky na prácu s PC sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Stratégie vyučovania:

Prevahu používaných metód tvoria:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metódy samostatnej práce
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita, hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia audio a video záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

Hudobný materiál, DVD, vyučbové programy, internet, pracovné listy.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu :

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy.

Ciele:

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti k celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Absolvent má:

- vedieť vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností,
- prejavovať zmysel pre fair – play,
- poznať základné olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok:	Obsah učiva:
Zdravie a jeho poruchy Počet hodín: 3	Poruchy zdravia, ich prevencia a bezpečnosť pri športe Kompenzačné, relaxačné a zdravotné cvičenia Kruhový tréning a doplnkové cvičenia
Zdravý životný štýl Počet hodín: 3	Kalokagatia a olympizmus Chôdza s behom a záťažou v prírode Stavanie sôch so snehu
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť Počet hodín: 9	Jednoduchá akrobatická zostava Rope skipping – skákanie cez švihadlo Vytrvalostný beh na 600 - 1000 metrov Štafetový beh 4 x 60 m Hod do diaľky Posilňovacie a uvoľňovacie cvičenia s náčiním Rúčkovanie Step Zumba
Športové činnosti pohybového režimu Počet hodín: 15	Vybíjaná – hra v družstvách na ihrisku Basketbal – hra v družstvách Volejbal – hra v družstvách Florbal – hra v družstvách Futsal – hra v družstvách Prehadzovaná – hra v družstvách Hádzaná – pravidlá Streľba na bránu Hádzaná – hra v družstvách Soft tenis Fresbee – hod lietajúcim tanierom Hokejbal – pravidlá hokejbalu Jednoduchá gymnastická zostava s kruhom Jednoduché varianty ľudových a rómskych tancov Orientačný pretek v teréne s buzolou
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy: Matematika, Občianska náuka, Etická výchova

Proces:

Úlohou každého učiteľa telesnej a športovej výchovy je, aby vychádzajúc z hlavných cieľov s prihliadnutím na rozvoj kompetencií žiakov, na ich vývin, predpoklady, záujmy a podmienky školy vypracoval sám programy vyučovania telesnej výchovy pre jednotlivé skupiny žiakov. Dôraz kladie na prispôsobenie programov vývinovým etapám a mládeže, a to nielen chronologickému veku, ale hlavne biologickým, funkčným a psychickým predpokladom, s osobitným zreteľom na individuálne osobitosti každého žiaka.

Realizácia programov vyučovania a výsledky sú závislé najmä od osobnosti vyučujúceho, od jeho pedagogického prístupu a pedagogického majstrovstva, vyučovacích metód, postupov a štýlov, uplatňovania pedagogických princípov, od úrovne žiakov, prostriedkov a podmienok, ktoré má škola k dispozícii.

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci s prihliadnutím na zdravotné obmedzenia. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz, okamžite poskytne učiteľ prvú predlekársku pomoc, zabezpečí lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

V rámci vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb rozdeľujeme učivo do štyroch okruhov:

Zdravie a jeho poruchy

Učivo poskytuje základné poznatky o zdravotných návykoch, hygiene, civilizačných chorobách, správnom držaní tela a prispieva k vytvoreniu komplexu poznatkov v oblasti starostlivosti o zdravie. Objasňuje pojem aktívne zdravie v zmysle zdravej výživy, otužovania, nefajčenia, abstinencie, sexuálnej výchovy, naplňovania voľného času pohybom a predchádzanie chorobám.

Zdravý životný štýl

Okruh zahŕňa súbor praktických zručností a poznatkov zameraných na zdravý životný štýl, pohybový režim, zdravotne orientovanú pohybovú aktivitu a význam aktívneho odpočinku. Žiaci si osvoja hygienické návyky, režim dňa, správne stravovanie, poznatky o základoch výživy.

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Oblasť zahŕňa kondičné a koordinačné schopnosti, žiaci sa naučia rozvíjať pohybovú výkonnosť pomocou športových disciplín, zvládať vykonať pohyb s rôznym zaťažením. Cieľ je získanie skúseností v rôznych športových činnostiach v optimálnej pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

Téma zoznamuje žiakov nielen so základnými pravidlami jednotlivých športových činností, ale aj s technikou a taktikou športových disciplín, ich pravidlami a športovou terminológiou. Cieľom je získať pozitívne zážitky z vykonávania pohybu, dosiahnuť socializáciu, komunikáciu a motiváciu za pomoci pohybu.

Stratégie vyučovania:

všeobecné vyučovacie metódy:

- metódy oboznámenia s cvičením: metóda ukážky- demonštrácie, metóda slovného opisu – vysvetľovania

metódy nácviku:

- komplexný postup, analyticko – syntetický postup, zmiešaný postup

metóda výcviku

- metóda opakovania
- metóda intervalového tréningu
- metóda súťaženia

metódy kontroly, hodnotenia a klasifikácie

špecifické vyučovacie metódy

- kompenzačné metódy
- rehabilitačné metódy
- metóda pohybového kontrastu
- metóda imitačných cvičení
- metóda pasívneho pohybu
- motivačné metódy

Učebné zdroje :

literatúra, encyklopédie, časopisy, náčinie a náradie.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Technológia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Úlohou predmetu technológia je oboznámiť žiakov so základmi ručného a strojového šitia, s oddeľovacím procesom, spojovacím procesom, a úpravou textilných výrobkov žehlením zariadeniami v textilnej výrobe. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov. Pri výklade je potrebné používať správne názvoslovie, trvalo uplatňovať najnovšie poznatky z odboru.

Ciele:

- čítať jednoduchšiu technickú dokumentáciu,
- popísať postup zhotovenia jednoduchého výrobku a jeho súčastí,
- zhodnotiť kvalitu výrobkov na primeranej úrovni,
- rozoznať symboly ošetrovania výrobkov,
- popísať oddeľovací, spájací, tepelnotvarovací a dokončovací proces,
- poznať základné technologické postupy výroby a ich správne dodržiavanie,
- používať jednoduchú odbornú terminológiu
- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce,
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce,
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom a strojvom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi,
- definovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia pri činnosti v odbore
- popísať ochranné pracovné pomôcky používané pri práci
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Technológia	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Opakovanie učiva z 2. ročníka Počet hodín: 2	Technologické postupy jednoduchých výrobkov prebraných v 2. ročníku, ako je detská košielka, pyžamo, hracie nohavice.
Dámska a pánska bielizeň Počet hodín: 13	Technický náčrt, opis výrobku, súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: tielko, pyžamo a oddychová súprava.
Úžitkové bytové doplnky Počet hodín: 13	Technický náčrt, opis výrobku, súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: ozdobné vankúše, podušky na stoličky, závesy, dokončovacie práce
Upevňovanie učiva Počet hodín: 2	Opis výrobkov, ktoré sa žiaci učili počas školského roka, ich technická príprava, polohovanie strihu, súpis operácií a dokončovacie práce na výrobku.
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: odborné kreslenie, odevné materiály, stroje a zariadenia a odborný výcvik.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnútiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovnou stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Materiály
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet Materiály patrí k základným odborným predmetom učebného odboru. Žiakom poskytuje vedomosti o textilných materiáloch na výrobu finálnych výrobkov. Obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami na používané druhy materiálov a ich praktických aplikáciách. Znalosti z predmetu sa využívajú vo všetkých odborných predmetoch.

Ciele:

- rozlíšiť základné druhy tkanín, pletenín a ich zvláštnosti
- poznať odevné textílie, načo nám slúžia a ako sa používajú
- rozdeliť, pomenovať a určiť jednotlivé druhy drobnej prípravy
- získať prehľad o výrobe plošných a dĺžkových textílií
- správne udržiavať a čistiť odev
- poznať čo je škvrna, spôsob čistenia jednotlivých škvŕn
- vymenovať textilné a odevné materiály používané v odbore,
- popísať základné väzby a vlastnosti tkanín a pletenín,
- získať prehľad o surovinách používaných v textilnom priemysle
- získať prehľad o výrobe plošných a dĺžkových textílií
- poznať vlastnosti textilných vlákien a ich aplikáciu vo výrobe
- poznať akým spôsobom sa vyrábajú jednotlivé druhy prírodných aj umelých vlákien
- poznať ich vlastností a použitie
- používať vhodné odborné názvoslovie

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Materiály	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Opakovanie učiva z 2. ročníka Počet hodín: 1	Základné druhy tkanín, pletenín a ich zvláštnosti.
Odevné textílie Počet hodín: 6	Základné rozdelenie odevných textílií podľa jednotlivých kritérií. Odevné textílie - načo nám slúžia a ako sa používajú.
Vrchný, vložkový a podšívkový materiál Počet hodín: 3	Vlastnosti, načo nám slúži a ako sa používa vrchný, podšívkový a vložkový materiál.
Drobná príprava Počet hodín: 10	Rozdelenie, pomenovanie a určovanie na čo potrebujeme jednotlivé druhy drobnej prípravy
Rozbor a skúšanie textílii Počet hodín: 6	Jednotlivé textílie – tkanina, pletenina. Charakteristika základných vlastností a pomenovanie rozdielov.
Čistenie odevov a odstraňovanie škvŕn Počet hodín: 4	Ako správne udržiavať a čistiť odev. Čo je škvrna, ako delíme škvrny, ako vyčistíme jednotlivé škvrny.
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní vedomostí využívať poznatky a vedomosti z ostatných odborných predmetov: technológia, konštrukcia strihov a odborný výcvik, využívaním praktických cvičení.

Proces:

Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti, postupnosti, trvalosti a spojenia teórie s praxou. V súlade s charakterom učiva učiteľ tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu odbornú terminológiu a platné názvoslovie.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na praktických poznatkoch o odevnom materiáli. Vyučovacia hodina rozvíja vedomosti o odevnom materiáli, jeho pôvode, zložení a úprave. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Rôzne druhy odevného materiálu, textilného, netextilného materiálu, textilnej drobnej prípravy, technickej drobnej prípravy.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovnou stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Technika ručných prác
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet Technika ručných prác patrí k základným odborným predmetom učebného odboru, vyučuje sa v 2. a 3. ročníku, obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami používaných materiálov a zariadení. Úlohou predmetu Technika ručných prác je zoznámiť sa so základmi rôznych techník ručných prác, materiálov a zariadení používaných pri ručnom zhotovení textilných výrobkov. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných teoretických vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov. Pri výklade je potrebné používať správne názvoslovie, trvalo uplatňovať najnovšie poznatky z odboru.

Ciele:

- poznať základné technologické postupy ručných prác a ich správne dodržiavanie
- pomenovať ručné stehy a švy, popísať ich zhotovenie,
- popísať spôsob spracovania textilného materiálu ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi používaných pri ručnom spracovaní materiálu
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov
- používať vhodné odborné názvoslovie,

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Technika ručných prác	0	1	1

Témy a obsah predmetu:

Tematický celok	Obsah učiva
Tkanie na ráme: Počet hodín: 3	Technológia prípravy útku na tkanie na ráme, technológiu tkania plátnovej väzby jednofarebnej a viacfarebnej na ráme.
Tkanie na krosnách: Počet hodín: 3	Technológia prípravy útku na tkanie na krosnách, technológiu tkania plátnovej väzby jednofarebnej a viacfarebnej na krosnách.
Úžitkové bytové doplnky Počet hodín: 10	Technologický postup zhotovovania úžitkových bytových doplnkov. Pomenovanie a používanie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri zhotovovaní úžitkových bytových doplnkov.
Dekoračné textilné predmety Počet hodín: 10	Technologický postup zhotovovania dekoračných textilných predmetov. Pomenovanie a používanie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri zhotovovaní dekoračných textilných predmetov.
Dokončovacie práce Počet hodín: 4	Význam žehlenia, vybavenie žehliarne, postup práce pri žehlení, chyby spôsobené žehlením. Skladanie a balenie výrobkov. BOZP.
Spolu: 30 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológie, odborného kreslenia, odevných materiálov, strojov a zariadení a odborného výcviku.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia hodina rozvíja teoretické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítač, internet.

Pomôcky:

Pracovné pomôcky na ručné techniky: ručné šitie, ručné pletenie a ručné tkanie, technické pomôcky (nite, priadze, meter, pravítko, krieda, nožnice..) Rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Svet práce a financie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Cieľom predmetu je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

Žiak je vedený k poznaniu významu vzdelania pre uplatnenie na trhu práce, uvedomuje si dôležitosť práce ako zdroja tvorby hodnôt, nástroja ekonomického zabezpečenia rodiny i prostriedku vlastnej sebarealizácie. Žiak získava základné vedomosti a zručnosti v oblasti pracovnoprávných vzťahov, učí sa racionálne uvažovať i konať, je vedený k uvedomovaniu si zodpovednosti za vlastnú prácu, vo vzťahu k vlastnej osobe i vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi. Poznáva práva zamestnanca učí sa tieto práva uplatňovať legitímymi prostriedkami, učí sa postupovať pri nárokaní sociálnej pomoci. Žiak sa učí o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Učí sa porozumieť pracovným podmienkam vzniku, zmeny a zániku pracovného pomeru. Žiak získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérneho rozvoja.

Obsah učiva je ďalej zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak spoznáva základné pravidlá riadenia vlastných financií. Naučí sa orientovať v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí.

V problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa je cieľom naučiť žiaka orientovať sa, oboznámiť s právami a povinnosťami spotrebiteľa, so základmi reklamy z hľadiska spotrebiteľa, získať informácie o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

Ciele:

- popísať základné pojmy sveta práce,
- posúdiť svoje predpoklady pre výkon zvoleného povolania a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie absolvovaním rekvalifikačných kurzov,
- ovládať a rešpektovať základné práva a povinnosti v pracovnom procese
- charakterizovať prácu a uviesť jej druhy, význam a hlavné znaky,
- objasniť základné pojmy z ekonomiky (potreba, spotreba, výroba, výrobné sily, statky, tovar, trh),

- opísať svoje možnosti uplatnenia sa na trhu práce a svojho osobnostného kariérneho rozvoja,
- načrtnúť základné pravidlá plánovania a hospodárenia s peniazmi,
- vysvetliť postup pri reklamácii,
- popísať postup pri zakladaní remeselnej živnosti.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Svet práce a financie	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Voľba povolania Počet hodín: 6	Základné pojmy: práca, povolanie, zamestnanie. Pracovné miesto, pracovná úspešnosť. Voľba povolania, hodnotenie vlastných schopností. Vzdelávanie a príprava podľa voľby povolania. Uchádzanie sa o zamestnanie: hľadanie zamestnania, písomné materiály uchádzača o zamestnanie, komunikácia, spôsob prezentácie u potenciálneho zamestnávateľa.
Trh práce Počet hodín: 5	Svet práce z hľadiska miestnych, regionálnych, národných, európskych a svetových možností. Základné atribúty trhu práce (ponuka a dopyt po pracovných miestach). Zdroje informácií (inzeráty v tlači, informácie na internete, rodina, priatelia, známi). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.
Pracovné právo Počet hodín: 7	Pracovné podmienky. Vznik, zmena a zánik pracovného pomeru. Druhy pracovného pomeru. Pracovná zmluva. Zmeny pracovných podmienok. Skončenie pracovného pomeru. Práva a povinnosti účastníkov pracovnoprávných vzťahov (pracovný čas a čas odpočinku, mzda, prekážky v práci).
Pravidlá riadenia osobných financií Počet hodín: 8	Základných ľudské a ekonomické potreby jednotlivca a rodiny a ich zabezpečenie Základné pravidla riadenia vlastných financií. Finančné inštitúcie – banka, poisťovňa, sporiteľňa, burza Základné pojmy v oblasti finančníctva a sveta peňazí: plánovanie a hospodárenie s peniazmi, mzda, plat, úver, dlh, poistenie, riziko, sporenie, investovanie, ponuka, dopyt
Spotrebiteľská výchova Počet hodín: 4	Práva a povinnosti spotrebiteľa Reklama, základy reklamy z hľadiska spotrebiteľa Spotreba a životné prostredie, výživa Spotrebiteľská bezpečnosť
Spolu: 30 hodín	

Proces:

Obsah poskytuje učivo o základných pojmoch vo svete práce (práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, pracovná úspešnosť, profesijný rast), o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, vzdelávaní a príprave podľa voľby povolania. Žiaci sa učia ako sa uchádzať o zamestnanie (hľadanie zamestnania, písomné materiály uchádzača o zamestnanie, komunikácia, spôsob prezentácie u potenciálneho zamestnávateľa). Oboznamujú so svetom práce z hľadiska miestnych, regionálnych, národných, európskych a svetových možností. Učia sa chápať základné atribúty trhu práce (ponuka a dopyt po pracovných miestach). Obsah učiva ich vedie k porozumeniu pracovným podmienkam, vzniku, zmeny a zániku pracovného pomeru. Žiaci získajú poznatky o uzatváraní pracovnej zmluvy, o druhoch pracovného pomeru, zmene pracovných podmienok, skončení pracovného pomeru, o právach a povinnostiach účastníkov pracovnoprávných vzťahov (pracovný čas a čas odpočinku, mzda, prekážky v práci). Obsah učiva je ďalej zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak spoznáva základné pravidla riadenia vlastných financií. Naučí sa orientovať v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí. V problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa je cieľom naučiť žiaka orientovať sa, oboznámiť s právami a povinnosťami spotrebiteľa, so základmi reklamy z hľadiska spotrebiteľa, získať informácie o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

Medzipredmetové vzťahy:

Občianska náuka, informatika, technológia, odevné materiály, odborný výcvik.

Stratégie vyučovania:

Besedy, vychádzky, exkurzie, diskusia, inštruktáž, rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, zmiešané formy vyučovania

Učebné zdroje:

Kolektív autorov: *Úvod do sveta práce*, Bratislava: Logos, 2000.

Svet práce, Bratislava: Logos, 2000.

Internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Odborný výcvik
Časový rozsah výučby	21 hodín týždenne, spolu 630 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti podľa profilácie. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi dôležitými pre vykonávanie zvoleného povolania. V praktickej príprave sa žiaci zoznámia s povinnosťami pracovníka, v priemyselne orientovaných praktických činnostiach žiaci uplatňujú získané teoretické vedomosti, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov. Odborný výcvik poskytuje komplexné využitie a aplikáciu teoretických poznatkov v praxi. Cieľom je aby si žiak osvojil jednoduché manuálne zručnosti, naučil sa používať pracovné pomôcky, náradie, stroje a zariadenia a manipulovať s materiálom pri jeho spracovávaní na hotový výrobok. Žiak zvládne činnosti pri zhotovovaní spojovacieho, tvarovacieho a dokončovacieho procesu. Naučí sa základy vyšívania, pletenia, háčkovania, štrikovania apod., zhotovovať jednoduchú bielizeň, textilné hračky a rôzne úžitkové predmety.

Ciele:

- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie..),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednohlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrovanie, žehlenie, skladovanie výrobkov).

- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- šetriť materiálom, energiou
- vykonať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať používanie jednoduchých strojových zariadení,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a pracovných pomôcok,
- používať základnú odbornú terminológiu pri práci vo svojom odbore,
- používať ochranné pracovné pomôcky pri práci

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Odborný výcvik	20	1	21

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Úvod Počet hodín: 21	Dielenský poriadok. Pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, PO. Hasiace prístroje používané v dielni.
Opakovanie šitia výrobkov z 2. ročníka Počet hodín: 84	Technologický postup: zhotoviť a popísať výrobky preberané v 2.ročníku: detská košielku, teplákové nohavice a pyžamo.
Základy ručného strihania Počet hodín: 21	BOZP pri ručnom strihaní, polohovanie, obkresľovanie a ručné vystrihovanie jednotlivých dielov odevných výrobkov.
Nácvik šitia jednotlivých častí výrobku na vzorkovníkoch Počet hodín: 84	Zhotovenie rôznych druhov jednotlivých častí odevných výrobkov pri dodržaní TP: vrecko, manžeta, golieri a zipsy.
Zhotovenie dámskej a pánskej bielizne Počet hodín: 168	Zhotovenie podľa technologického postupu a popis bielizne: tielko, pyžamo a oddychová súprava.
Úžitkové bytové doplnky Počet hodín: 168	Zhotovenie podľa technologického postupu a popis: ozdobné vankúše, podušky na stoličky, závesy, pletené, tkané, batikované, háčkované výrobky...
Upevňovanie zručností Počet hodín: 84	Výroba a popis pánskej a dámskej bielizne podľa technologického postupu.
Spolu: 630 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov: technológia, konštrukcia strihov, odevné materiály a stroje a zariadenia.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odborných predmetov o odevnom materiáli, strojovom zariadení a technologických postupoch. Vyučovacia jednotka odborného výcviku rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Učiteľ využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

Šijacie stroje, technické pomôcky(meter, pravítko, krieda, nožnice..), rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka OU s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovnou so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Účelové kurzy

Názov	Kurz pohybových aktivít v prírode
Časový rozsah výučby	15 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika:

Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje v prvom ročníku štúdia v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa ako turistický kurz. Žiaci si osvojujú športové a úžitkové spôsoby pobytu v prírode, zvyšuje sa úroveň ich pohybových schopností, upevňuje sa ich zdravie, zvyšuje telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Názorné a praktické metódy prevládajú nad verbálnym a hodnotenie žiakov je slovné. Presný termín určí riaditeľ školy. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí mať zvládnuté špecifické ciele a ovládať predpísaný obsah učiva.

Ciele:

- ovládať činnosti spojené s pobytom v prírode s ochranou prírody,
- poskytnúť prvú pomoc pri záchrane topiaceho sa a pri úrazoch v prírode.

Obsah:

Témy:

1. Činnosti spojených s pobytom v prírode – značkové chodníky, kompas, mapa.
2. Príprava stravy v improvizovaných podmienkach a na provizórnych prostriedkoch – opekanie, grilovanie...
3. Vybudovanie a označenie trate pre orientačný beh, zrealizovanie pretekov podľa pravidiel.
4. Ochrana, úprava a čistota prírodného prostredia, poznávanie prírodných úkazov, liečivých a chránených rastlín.

Názov	Účelové cvičenia
Časový rozsah výučby	6 vyučovacích hodín ročne
Ročník	prvý, druhý, tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika:

Účelové cvičenie sa uskutočňuje jedno v každom ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v teréne. Účelové cvičenia sa vykonávajú po triedach, výnimočne po ročníkoch. Presný termín určí riaditeľ školy. Účasť žiakov je na cvičeniach povinná. Žiaci so zmenenou pracovnou schopnosťou plnia primerané úlohy podľa lekárskeho nálezu.

Plán cvičenia určuje ciele a obsah cvičenia, priestory na činnosť, zaradenie učiteľov školy do výkonových funkcií. Stanoví spôsob ich prípravy, ako aj prípravu žiakov, materiálno, hygienicko-zdravotnícke a bezpečnostné opatrenia, prípadnú spoluprácu so spoločenskými organizáciami regiónu a orgánmi štátnej správy.

Program cvičenia sa realizuje spravidla v dvojhodinových jednotkách. Presun na miesto konania sa nezapočíta do času cvičenia, ak nie je jeho súčasťou. Účasť učiteľov na účelových cvičeniach je započítaná do ich vyučovacej povinnosti. Vyhodnotenie cvičenia vykoná riaditeľ školy na najbližšej pedagogickej porade.

Ciele:

- popísať právne normy upravujúce povinnosti prípravy občanov Slovenskej republiky na ochranu ich zdravia, ochranu prírody a obranu vlasti,
- mať prehľad o orgánoch a organizáciách podieľajúcich sa na brannej, ekologickej a humanitárnej výchove občanov,
- mať schopnosť poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch,
- mať základné schopnosti pri riešení mimoriadnych situácií alebo udalostí,
- chrániť prírodu a životné prostredie,
- mať záujem o športové aktivity podporujúce jeho telesný a zdravotný rozvoj.

Obsah:

1. poskytovanie prvej pomoci
2. civilná ochrana
3. orientácia v teréne, práca s mapou, kompasom

Názov	Kurz na ochranu života a zdravia
Časový rozsah výučby	18 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika:

Účelový kurz Ochrana života a zdravia je povinnou organizačnou formou vyučovania. Jeho zameranie musí byť štruktúrované tak, aby sa ním rozšírili vedomosti žiakov, precvičili požadované zručnosti a prehĺbili osvojené postoje a návyky. Obsah kurzu nadväzuje na účelové cvičenia a tvorí ho teoretická príprava a praktický výcvik. Názorné a praktické metódy prevládajú nad verbálnym a hodnotenie žiakov je slovné. Počas kurzu sa kladie dôraz na overenie poskytovanie zdravotníckej prvej pomoci a ich reagovania na situáciu ohrozenia materiálnych hodnôt a prírody.

Kurz na ochranu života a zdravia sa organizuje v treťom ročníku v trvaní 3 dni po 6 hodín výcviku. Kurz je súčasťou plánu práce školy. Riaditeľ školy určí vedúceho, termíny, spôsob realizácie a miesto konania, triedy, personálne zabezpečenie, spôsob prípravy učiteľov a účastníkov kurzu, materiálne, finančné, technické a zdravotnícke zabezpečenie. Účasť žiakov na kurze je povinná. Žiaci s oslabeným zdravím sa na kurze zúčastňujú len so súhlasom lekára a plnia úlohy primerané zdravotnému stavu. Kurz sa organizuje v spolupráci s Radou školy, zdravotníkymi, ochranárskymi a inými spoločenskými organizáciami, s orgánmi štátnej správy (miestnou vojenskou správou, policajným zborom, útvarmi civilnej ochrany apod.). Realizuje sa dennou dochádzkou na zamestnanie. Kurz organizovaný dennou dochádzkou sa uskutočňuje v teréne mimo priestorov školy.

Ciele:

- popísať právne normy upravujúce povinnosti prípravy občanov Slovenskej republiky na ochranu ich zdravia, ochranu prírody a obranu vlasti,
- mať prehľad o orgánoch a organizáciách podieľajúcich sa na brannej, ekologickej a humanitárnej výchove občanov,
- mať schopnosť poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch,
- mať základné schopnosti pri riešení mimoriadnych situácií alebo udalostí,
- chrániť prírodu a životné prostredie,
- mať záujem o športové aktivity podporujúce jeho telesný a zdravotný rozvoj.

Obsah:

Teoretická príprava

1. Právne normy, ktoré upravujú povinnosti občanov na ochranu ich zdravia, ochranu prírody a obranu vlasti
2. organizácie podieľajúce sa na brannej, ekologickej a humanitárnej výchove
3. poslanie a funkcia ozbrojených síl, armády a civilnej ochrany v SR,
4. najnovšie poznatky z dopravnej výchovy, zdravotvedy a ekológie, o technických športoch, sebaobrane

(3hodiny)

Praktický výcvik

1. Zdravotnícka príprava (5 hodín) - poskytovanie prvej pomoci pri úpaloch, uštipnutiach hadom, popáleninách a priestreloch, zhotovenie improvizovaných nosidiel a určiť poradie naliehavosti, ošetrenia zranených osôb ako je umelé dýchanie, kriesenie, stabilizovaná poloha, poleptania chemickými látkami, otravy a omrzliny.
2. Mimoriadne udalosti – civilná ochrana (5 hodín) môže byť modelovaný na používanie signálov v priebehu činností. Správne reagovanie na požiar, výbuch plynu, zával alebo zosuv pôdy, letecké nešťastie, radiačnú haváriu, otravu potravinami a vodou, záplavy...
3. Pobyt v prírode (5 hodín) - orientácia v teréne, práca s mapou, kompasom a pod.. Príprava stravy v improvizovaných podmienkach a na provizórnych prostriedkoch, vybudovanie a označenie trate pre orientačný beh, preteky podľa pravidiel. Ochrana, úprava a čistota prírodného prostredia, poznávanie prírodných úkazov, liečivých a chránených rastlín.
4. Technické činnosti a športy (3 hodiny) - rôzne aktivity ako sú exkurzie do športových zariadení, kde majú možnosť sledovať ukážky rádioamatérskej a spojovacej činnosti, športového potápania a vodáctva, modelárstva, leteckých športov a parašutizmu, horolezectva a týmto sa motivovať k aktívnejšej športovej činnosti. Zároveň získavajú prehľad o náročnosti športových výkonov, výkonovej obtiažnosti, pravidlách a zásadách športovej činnosti.